Telefonas: CHELSEA 5179

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 7 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y. Vasario (February) 16, 1923. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XIV

Valio Nepriklausoma Lietuva!

Švenčiant Penkių Metų Nepriklausomybės Sukaktuvių Šventę

VASARIO 16 D., 1918-1923 M.

ŠIŲ METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS REIKŠMĖ.

Šiuosmet švenčiant Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių šventę, ją apvainikuoja Mažosios Lietuvos brolių istorinis žygis naujais laurais. Tiesa, dar tas jų begalinės reikšmės Lietuvai žygis neprivestas prie galutinos pergalės — dar piktieji kruvinojo imperializmo apaštalai tykoja Klaipėdos krašto karžygių krauju aplaistytą laimėjimą užsmaugti, kad kiek galint ilgiau Santarvės grobuonys galėtų viešpatauti Klaipėdos krašte, vienok Mažosios Lietuvos brolių pastangos atidarė platų kelią sujungimui šios neatskiriamos Lietuvos dalies su musų tautos kamienu — su Didžiąja Lietuva!

Šiandien minėdami Lietuvos nepriklausomybės penkių metų sukaktuves amžino dėkingumo šviesa pripildytomis širdimis lenkiame galvas jau ne vien prieš tuos karžygius, kurių pasiaukojimas Tėvynės laisvės aukurui padėjo pagrindą Lietuvos nepriklausomybei, bet kartu lenkiame galvas ir prieš naujų karžygių dar neužšalusius kapus, kurie savo krauju sutvirtino pagrindą Mažosios Lietuvos su Didžiąja Lietuva suvienijimui! Taipgi tiesiame savo brolišką pagalbos ranką ir gyviemsiems Klaipėdos krašto karžygiams, kurie šiandien su kalaviju rankoje gina musų Tėvynės bendrus reikalus ir yra pasirengę kiekvienu momentu paaukoti savo gyvybę už išvaduavimą Klaipėdos krašto iš kruvinojo imperializmo pagų.

Kaip ligi šiol Lietuvos nepriklausomybės priešų visos pastangos sunaikinti musų Tėvynės laisvę subyrėjo į Lietuvių Tautos pasiryžimą buti laisvais savo krašto valdonais, taip ir kruvinojo imperializmo pastangos subyrės prieš Mažosios Lietuvos brolių pasiryžimą savo kraštui laisvę iškovoti, jei kiekvienas lietuvis pasakys: „Klaipėdos krašto karžygiai, aš su Jumis! Remsiu jusų šventą kovą kuomi tik galėdamas, kol neapvainikuosite savo garbingo žygio amžinos pergalės vainiku!" Todel šioje iškilmingoje valandoje kiekvienas tikras lietuvis turėtų padaryti tokį pareiškimą ir jį šventai pildyti, kol nebus sujungta su Lietuva Klaipėdos kraštas, kol, pagaliau, nebus gražinta Lietuvai jos amžinojo priešo — Varšavos banditų išplėšta Lietuvos širdis — Vilnius!

Nors šiai trumpai valandėliai užmiršdami šiandieninių Lietuvos šeimininkų pražutingus Lietuvai darbus, džiaugiamės Lietuvių Tautos laimėjimais — dideliais, milžiniškais laimėjimais, nes švenčiame Nepriklausomos Lietuvos penkių metų sukaktuvių Šventę. Tačiau tuo patim kartu pareiškiame, kad stovėsime sargyboje ir dirbsime toje linkmėje, kad taip brangiai iškovotai Lietuvos Nepriklausomybei negręstų netik išlaukinis pavojus, bet kad ir vidujinis Lietuvos gyvenimas butu apvalytas nuo tos sauvalės ir neteisėtumo, kuriuomi kamuoja musų Tėvynę viduramžių inkvizicijos apaštalai, nes tas netik stabdo pažangą ir pastoja kelią Lietuvos žmonėms susilaukti šviesesnės ateities, bet kartu sudaro pavojaus ir pačiai Lietuvos Nepriklausomybei.

Valio Laisva Nepriklausoma Lietuva su Klaipėda ir Vilnium! Valio Lietuvių Tautos Karžygiai, kovojanti už išliuosavimą pavergtų Lietuvos kraštų! Valio laisvas, pažangus ir šviesus Lietuvos gyvenimas! Šalin visoki Nepriklausomos Lietuvos parazitai! Šalin Lietuvos laisvės, pažangos ir gerbuvio priešai! Šalin Santarvės grobuonių kruvinojo imperializmo apaštalai!

MAŽOSIOS LIETUVOS SEIMO DEKLARACIJA.

Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto skyrių Seimas Šilutėj sausio 19 d. vienbalsiai priėmė sekančią deklaraciją:

Mes, viso Klaipėdos Krašto rinkti Vyriausiojo Gelbėjimo Komiteto Mažosios Lietuvos skyrių nariai, Krašto politinių ir ekonominių organizacijų atstovai, šiandien, sausio 19 d. 1923 metų, suvažiavę Šilutėje į visuotinąjį Seimą. Krašto gyventojų daugumos vardu su gilia pagarba lenkiame savo galvas prieš Mažosios Lietuvos išvaduotojų savanorių karžygius, kurie liejo kraują ir žuvo už musų krašto vienybę. Taip jau sveikiname besiorganizuojančią musų krašto savanorių kareiviją, pasiryžusią ir toliau ginti Krašto gyventojų valią.

Tvirtindami ligšiol padarytus Vyriausiojo Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto žingsnius, vaduojant ir naujai tvarkant kraštą, reikšdami jam giliausios padėkos ir pasitikėjimo, viso teisingojo pasaulio akyvaizdoje iškilmingai skelbiame:

1. Vienbalsiai nutariame prisijungti prie Lietuvos Respublikos autonominės dalies teisėmis, tuomi pasilaikydami pilną savivaldybę šituose reikaluose: tiesioginių mokesčių ir akčizės, kulturos ir tykybos, teismo, žemės ukio ir girių, socialės apsaugos ir visokių kitų vidaus reikalų, kaip tai atsikartotinai yra pareikšta Mažosios Lietuvos organizacijų ir patvirtintą Lietuvos St. Seimo nutarimu iš 1921 metų lapkričio 11 dienoj.

2. Vyriausiajam Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetui pavedame daryti visa kas reikalinga, idant šitas prisijungimas kuogreičiausiai įvyktų ir juridiniai Santarvės ir kitų valstybių butų pripažintas.

3. Mes kreipiamės į Lietuvos Respublikos valdžią prašydami išreikštos krašto valios vykinimą visais budais paremti, pirmoj eilėj teikiant militarinės ir finansinės pagalbos.

4. Vyr. Maž. Liet. Gelbėjimo Komitetą ir toliau įgaliuojame buti musų Krašto vyriausia atstovybe.

5. Vyriausiam Maž. Liet. Gelbėjimo Komitetui pavedame trumpiausiame laike sudaryti Klaipėdos Krašto vyriausių organizacijų ir grupių atstovybę.

Šitą nutarimą pasirašo visi M. L. G. Komitetų Pirmininkai ir šiaip dalyvaujantieji Seimo atstovai.

Šilutė, 1923 m. sausio 19 d.

Vyr. Maž. Liet. Gelbėjimo Komitetas: Pirmininkai *Martynas Jankus, Vilius Šaulinskis.* Nariai: *Jonas Vanagaitis, Jurgis Bruvelaitis, Jurgis Lebartas.*

Miestų, bažnytkiemių ir jų apylinkių skyrių nariai (seka kelesdešimts parašų).

LIETUVOS ŽINIOS

LIETUVOS VYRIAUSYBĖS ATSAKYMAS SANTARVEI.

Vašingtonas, vasario 9 d. — Šiandien vyriausybė atsakė ultimatumui. Turinys toks: Klaipėdos įvykiai ne vyriausybės iššaukti. Juos išprovokavo klausimo atideliojimas ir administracijos netobulumas, neatsižvelgiant daugumos interesų. Judėjimas tautinis. Savanorius sienoje sulaikyti sunku. Vyriausybė negali sutabdyti aukų plaukimo iš viso pasaulio. Vyriausybė užinteresuota kuogreičiausia Santarvės autoriteto atstatymu. Iš savo pusės reikalauja grįžti išbėgusius savanorius. Darys moralės intakos Klaipėdiškiams susitaikinti su Santarve, kurį pripažįsta lietuvių aspiracijas. Tikimasi greitai legalės tvarkos įvedimo. **L. I. B.**

NAUJA DEREKTORIJA KLAIPĖDOJE.

Vašingtonas, vasario 13 d. (L. I. B.) — Nauja Direktorija Klaipėdoje susideda iš prezidento Viktoro Gailiaus, dar dviejų lietuvių ir dviejų vokiečių. Klaipėdos Kraštui apsaugoti pilnai susitarta su pulk. Tronsson. Alijantų Komisija išvažiavo Paryžiun. (Elta).

P. Viktoras Gailius yra Prusų lietuvis, gimęs Pagėgių apskr. Klaipėdos Krašte 1893 m., aukštąjį mokslą išėjo Heidelbergo, Karaliaučiaus ir Berlyno universitetų juridiniame skyriuje. Pastaruoju laiku buvo Lietuvos Atstovybės Sekretorium Berlyne, pagalios Lietuvos Atstovu Estonijoje.

LIETUVOS VALDŽIA NUSILEIDO?

Londonas, vasario 6 d. — Pasiekta provizionalio kompromiso tarpe Lietuvos valdžios ir antantos ministerių Kaune sureguliavimui padėties Klaipėdos krašte, kol šios teritorijos likimas bus išspręstas Ambasadorių Tarybos ar Tautų Sąjungos, praneša šiandien „Telegraph" diplomatinis korespondentas. Rašytojas priduria, kad manoma bus įsteigta neitralė zona.

Vienok šitos žinios ligi šiol jo ki oficialųs šaltiniai nepatvirtino, todel greičiausiai ji bus tik paprastu paskalu, kaip ir daugelis panašių paskalų paleista pasaulio spaudoje.

Iš Lietuvos Laikraščiu

KARŽYGIŲ LAIDOTUVĖS.

Klaipėda. 20. I (L. ž. kor.)— Sausio 20 d. 2 valandą 27 tukstančių minia palaidojo Klaipėdos kapuos tris laisvanorius karžygius. Kunigas Gaigalaitis pasakė jautrų pamokslą. Buvo daug prakalbų. Vainikų trisdešimts. Vienas iš didžiosios Lietuvos nuo Valstiečių Liaudininkų su parašu: „Mažosios Lietuvos Karžygiams Didžiosios Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai".

DARBININKAI UŽ SUSIDĖJIMĄ SU LIETUVA. JŲ ATSTOVAI ĮEINA VALDŽION.

Klaipėda. („Liet. žin." Kor.). — Klaipėdos darbininkai padarė didelį mitingą ir vienbalsiai nutarė reikalauti, kad Santarvė atšauktų iš Klaipėdos prancuzus. Taip pat vienbalsiai nutar ta jungtis su Lietuva ir tuojau pasiųsti į laikinąją valdžią savo atstovus. Į valdžią įėjo nauji nariai: Stikliorius, Gaigalaitis, Glazė ir Labrenc. Visa valdžia susikoncentravo Klaipėdoje. Ji susideda iš 32 žmonių.

NAUJI PASKYRIMAI.

Maž. Lietuvos Kariuomenės Vado įsakymu paskirti komendantai — b. vok. arm. leitenantas Martynas Lacitis — Klaipėdos miesto, Vėsols — Klaipėdos stoties ir ruožo, Loraitis — Pagėgių, M. Rezgys — Priekulės; be to Jurgis Lacitis kariuomenės vado adjutantas.

TRAUKINIAI PRADĖJO VĖL VAIKŠČIOTI.

Karaliaučiaus gelžkelių direkcija praneša, kad susisiekimas gelžkeliu vėl yra prasidėjęs. Kaikur išardyti bėgiai vėl yra atitaisyti. (Reikia žinoti, kad Klaipėdos krašto gelžkeliai ir paštas yra Vokietijos rankose).

VILNIUS UŽ KLAIPĖDĄ.

Lenkų oficiozinis dienraštis „Rzeczpospolita" rašo, kad Klaipėdos krašte lietuviai, sudarantys tenai 48% ir vokiečiai, 50% gyventojų, turintys lygių teisių ir, kad tas kraštas esas paskelbtas Tautų Lygos teritorija, kuris esą laikinai pavesta prancuzams. Jei lenkam pasiliks Vilnius, tai jie nieko neturėtų prieš tai, kad Lieutvai tektų Klaipėda, nes tas, esą, artinsiąs Kauną su Varšava...

KAUNO DARBININKŲ MANIFESTACIJA.

Ketvirtadienį, sausio 18 d. Kaune buvo d Klaipėdos sukilimo dar didesnė manifestacija, negu buvo sekmadienį. Šioj manifestacijoj organizuotai dalyvavo keliolika tukstančių žmonių. Išėjo gatvėsna gelžkelininkai, fabrikų, dirbtuvių darbininkai ir kai kurie įstaigų tarnautojai. Jie ėjo tam tikrais plakatais bei tautinėmis vėliavomis nešmi su orkestru. Fabrikuose ir dirbtuvėse darbas nutraukta nuo pusiaudienio. Manifestantai-darbininkai savo prakalbose reiškė didelio džiaugsmo ir užuojautos savo broliams klaipėdiškiams, numetusiems svetimųjų senai slėgiantį jungą, o podraug reiškė griežtą protestą prieš Santarvės sumanymą siųsti Klaipėdon karo laivus ir kariuomenę. Manifestantai ir šį kartą aplankė Respublikos Prezidentą, Ministerį-pirmininką, Anglų ir Amerikos konsulą, kur buvo pareikšta manifestantų troškimai.

Sausio 21 d. Klaipėdos lietuviams remti Komitetas padarė Kaune gatvėse rinkliavą, kuri, matyt, duos gerų įplaukų, nes be to, kad vis noriai aukojo ir diena pasitaikė labai graži.

RENEGATAS AUKŠTUOLAITIS RENGIĄS SUKILIMĄ.

„Koeng. Hart. Zeit." rašo, kad Aukštuolaitis su keliais pabėgėliais ruošiąs vokiečių puolimą ant Klaipėdos krašto.

Įvairios Žinios

FRANCUZAI KALBA APIE KARO PASKELBIMĄ.

Paryžiaus militaristai neįstengdami nuraminti okupuoto sios Vokietijos gyventojų, jau atvirai kalba apie paskelbimą karo Vokietijai, kad tuo budu privertus Vokietijos valdžią nusileisti Francijos užmačioms. Taipgi okupantai pareiškė, kad bus išsiųstas iš okupuotos Vokietijos dalies kiekvienas vokietys, kuris priešinsis okupantų diktaturai.

Vienok nežiurint visų okupantų pastangų, okupuotoje Vokietijos dalyje tęsiasi streikai, susirėmimai vokiečių darbininkų su okupantais ir galima sakyti viešpatauja visiška suirutė. Rimtesnieji pasaulio politikai labai abejoja, kad okupantams pavyktų pasiekti teigiamų davinių iš šito jų žygio.

RENKASI AUDRA ARTIMUOSE RYTUOSE.

Pairus Artimųjų Rytų taikos konferencijai audra naujų susirėmimų Artimuose Rytuose didėja. Tuojaus turkai pasiuntė Santarvei ultimatumą, kad jų kariškieji laivai apleistų Smirną. Vienok Anglija ir Francija vietoje išpildyti turkų reikalavimus, pasiuntė daugiau kariškų laivų į sausiaurius ir Smirną. Turkai matydami, kad Santarvė jų ultimatumo nepaiso, savo reikalavimus, kad Santarvės laivai apleistų Smirną, vis trimi dienom pratęsia.

Yra manoma, kad bus išvengta karo Artimuose Rytuose, nes esą turkai neišdrįs pradėti karo prieš Santarvę, žinodami savo silpnybę.

RUSAI PRIEŠINGI KARUI.

Ateina atkartotinų žinių iš Maskvos, kad buk Rusijos valdžios vadai pareiškę, jog Rusija nestosianti pagalbon nei Turkijai, nei Vokietijai, jei kiltų karas tarpe šių valstybių ir Santarvės. Rusija esą ginsis, jei ją kas pultų iš lauko, vienok neims aktyvaus dalyvumo karėje, kuri prasidėtų už jos sienų.

SUSTREIKAVO FRANCIJOS ANGLIAKASIAI.

Pereitą savaitę sustreikavo Francijos angliakasiai 360,000 Sarre Basin angliakasyklose ir 25,000 Moselle apylinkėje, Loraine. Šitie angliakasiai išprodukuoja apie 50 nuoš. visų Francijoj iškasamų anglių. Streiko priežastis — ginčai delei algų pakėlimo. Valdžia tikrina, kad streikas kilęs delei vokiečių ir komunistų instigacijų ir todel streikierių vadus suareštavo ir sugrudo į kalėjimus.

ŽUVO 153 ANGLIAKASIAI.

Pranešama iš Dawson, New Mexico, kad Phelps-Dodge kasykloje įvyko baisi dujų (gazų) ekspliozija, kurioje žuvo 120 angliakasių, palaidotų 5,000 pėdų po žeme.

Taipgi Kanados angliakasyklose Cumberland apylinkėje įvykusioje ekspliozijoje žuvo 33 angliakasiai. Tuo budu beveik tuo pačiu laiku įvykusiose dviejose ekspliozijose žuvo 153 angliakasiai.

VOKIETIJA PERKANTI RUGIUS IŠ RUSIJOS.

Kuomet Amerikos valdžios šaltiniai skelbia, kad šiais metais apie aštuomi milionai Rusijos žmonių atsiduria bado pavojuje delei maisto stokos, jei užsienis šitų žmonių nemaitins, tuo pat laiku ateina žinių iš Amsterdamo, Vokietijos, kad pastaroji nupirkusi iš Rusijos 2,400,000 bušelių rugių, kurie pažadėta greitu laiku Vokietijai pristatyti. Nejaugi Rusijos valdžia leistų išvežti tokią milžinišką kiekybę javų iš Rusijos, kuomet pačiai Rusijai grumoja bado pavojus?

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Bostono 1,000 rubų siuvėjų nubalsavo išeiti į streiką.

— Vokietijos anglių kainos pakilo 100% nuošimčių ir žmonės noriai tokias kainas moka ir dar džiaugiasi bile tik gauna anglių.

— Pereitais metais įmigravo iš Suv. Valst. į Kanadą 23,733 žmones, kurie išsivežė pinigais ir turtu $9,544,027.

— Italijoje prasidėjo areštai komunistų, kurie buk grumoję sukilimais. Neapseita net be ginkluotų susirėmimų komunistų su fašistais.

— Pereitą savaitę iš užsienio ateinantis paštas sumušė visus rekordus New Yorko pašte. Tik atvežė 14,387 maišus pašto. vai atvežė 14,387 maišus.

— Vasario 7 d., Vašingtone pasirašė taikos ir draugingo sugyvenimo sutartis penkios Centralinės Amerikos valstybės: Guatemala, San Salvador, Honduras, Nicaragua ir Costa Rica.

— Pranešama iš Berlyno, kad 12 popiero dirbtuvių ir 33 spaustuvės dirba išsijuosę, kad suspėjus prispausdinti užtektinai popierinių pinigų Vokietijai. Atspausdinama po 45 bilionus markių į dieną.

— Pereitais metais Suv. Valst. automobiliai užmušė viršaus 12,000 ypatų. Viename tik New Yorke užmušta 785 ypatos.

— Suv. Valst. Kongreso atstovų butas 291 balsu prieš 44 užtvirtino valdžios planą delei išmokėjimo Anglijos skolų Suv. Valst.

— Italijos valdomam Tripolyje sukilo arabai. Tik viename mušyje nukauta 50 arabų ir taipgi sakoma, kad ir kituose mušiuose yra nemaža žuvusių sukilėlių. Italijos nuostolaii tik keletas kareivių sužeista.

— West Virginijos Logan apskričio angliakasiai išėmė indžiokšiną prieš šerifą ir kasyklų savininkus, kuriuos kaltina už norėjimą sunaikinti organizuotus darbininkus. Federalis teismas paskyrė dieną negrinėjimui skundo.

— Senatorius Borah vėla panaujino savo įnešimą, kuriuomi reikalaujama, kad prezidentas Hardingas sušauktų pasaulio ekonominę konferenciją.

— Erie, Pa., lenkų Rymo katalikų kunigas nušovė savo gaspadinę ir jau pripažintas kaltu. Skelbiama, kad toje valandoje kunigas buvo išėjęs iš proto. Mat norima jį apsaugoti nuo kartuvių.

— Pranešama iš Paryžiaus, kad įvykęs Lille mieste socialistų kongresas pareiškė, kad Rusijoje Lenino valdžia laikanti kalėjimuose viršaus 60,000 socialdemokratų.

— Pranešama iš Honolulu, kad čionai įvykęs didelis žemės drebėjimas kuriame žuvę apie 19 ypatų ir nemaža sužeistų. Piniginiai nuostoliai siekia apie vieną milioną dolerių.

— Ateiviai pamišėliai labai apsunkina New Yorko valstijos biudžetą, nes pereitais metais išleista $4,386,621 globojimui pamišėlių prieglaudose proto ligomis sergančių ateivių. Išviso New Yorko valstija išleido $17,270,162 pamišėlių prieglaudų užlaikymui pereitais metais. Viso pamišėlių buvo 40,891, tarpe kurių yra 23,165 Amerikos gimimo piliečiai, 7,328 naturalizuoti ateiviai ir 10,398 ateiviai.

— New Yorko valstijos Legislaturos abeji rumai priėmė rezoliuciją, kuria reikalaujama, kad butų pertaisytas blaivybės įstatymas, sugrąžinant lengvą vyną ir alų.

— Vokietijos markė pereitą savaitę nupuolė ligi tokio laipsnio, kad už Amerikos dolerį mokėdavo ligi 60,000 vokiečių markių.

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

PAGALIAU IŠDRĮSO.

Tiek laiko Lietuvos valdžia nuolankiavus ir pildžius Santarvės grobuonių įsakymus, pagaliau išdrįso pareikšti savo aiškią nusistatymo liniją Lietuvos užgriobtų kraštų klausimu. Tiesa, Klaipėdos klausimu Lietuvos valdžia labai nedrąsiai pasipriešino Santarvės ultimatumui, kuomet jai reikėjo aiškiai pasakyti, kad ji pripažįsta Klaipėdos krašto lietuvių sukilimą teisėtu to krašto gyventojų apsisprendimo žygiu ir jei kas nors mėgins ginkluota jėga tam apsisprendimui pastoti kelią, tai Lietuva visomis išgalėmis gins Klaipėdos krašto gyventojų valią. Dabar-gi Lietuvos valdžia nužemintu balsu pareiškia, kad ji labai norėtų išpildyti Santarvės reikalavimus, butent išardyti Klaipėdos krašto gyventojų valia susikurusę naująją valdžią, bet jokiu budu neįstengianti to padaryti. Šitokis Lietuvos valdžios pareiškimas gali pakirsti Klaipėdos krašto kovotojų pasiryžimą tęsti garbingą kovą ligi galutinos pergalės, kuomet jie nemato širdingo pritarimo savo žygiui nei iš Lietuvos valdžios pusės.

Tačiau pasipriešinimas Lietuvos atstovo p. Sidzikausko Tautų Sąjungos Tarybos nutarimui, nustatyti neteisėtai užgrobtoje Lietuvos teritorijoje pastovę Lenkijos sieną, yra tikrai drąsum ir pilnai atatinkamu žingsniu. Tiesa, nėra žinių ar p. Sidzikauskas šitą savo drąsų pareiškimą Santarvės grobuonims padarė su Lietuvos valdžios žinia ir pritarimu, ar vien sava iniciatyva, vienok toks žingsnis vistiek yra pagirtinas! Jei tas butų padaryta nors ir paties atstovo iniciatyva, tai visgi parodyta pasauliui, kad Lietuvos diplomatijoj yra nors vienas žmogus, kuris aiškiai supranta ir numato tą liniją tarptautinėje politikoje, kuri veda Lietuvą prie galutinų laimėjimų ir kartu parodo, kad negalės amžinai Varšavos imperialistų užtarėjai Lietuvą tampyti į visas puses, į kur tik Varšavos ponų užmačioms reikalinga. Jei Lietuvos valdžia ir jos atstovai Tautų Sąjungoje butų tokią savo politikos liniją pareiškę Hymanso projekto laikais, tai galima drąsiai tikrinti, kad net ir ta pati Tautų Sąjunga nebutų drįsusi sankcionuoti Varšavos militaristų Vilniaus užgrobimo avantiuros ir šiandien Vilniaus klausimas stovėtų visai kitokioje plotmėje. Šiandien-gi Santarvės grobuonys, žinodami Lietuvos valdžios kudišką nuolankumą rodytą praeityje, eina net taip toli, kad rengiasi nustatyti pastovę Lenkijos sieną užgrobtoje Lietuvos teritorijoje.

Pagaliau, tenka pastebėti, kad p. Sidzikausko rimtas pasistatymas prieš Santarvės ponus Francijos atstovą Viviani pastatė pasaulio akyse paprasto užpykusio peštuko padėtyje, o Lietuvos atstovas išėjo iš to negarbingo susirinkimo su garbingai iškelta galva.

Ar Tautų Sąjunga vykins savo grasinimus Lietuvai, taikindama sąjungos įstatų XYI straipsnį, tai yra ateities klausimas. Labai galimas daiktas, kad Santarvės grobuonys mėgins panaudoti prieš Lietuvą visas galimas įmones jos sunaikinimui, nes visi Tautų Sąjungos žygiai Lietuvos klausimu rodyte rodo, kad jos pastangomis buvo ir šiandien yra Lietuvą padaryti Lenkijos vasalu. Vienok ir tokiam atsitikime sąjunga negalėtų daugiau nuoskaudų ir žalos padaryti Lietuvai, negu kad ligi šiol padarė. Pagaliau, žinant Tautų Sąjungos praktikuojamą „teisybę" kiekvienam yra aišku, kad šioje įstaigoje silpnesniem tikėtis surasti teisybės yra tolygu, kaip kad laukti užtekančios saulės iš vakarų pusės. Todel nėra jokios garbės buti nariu tokios negarbingos įstaigos, kurioje vien brutalinė jėga yra garbinama ir užtariaujama. Taigi ir Lietuva, jei ji taptų išmesta iš sąjungos, nei moraliai, nei kitais žvilgsniais nenukentėtų. Vistiek Lietuvai priseina ieškoti širdingesnių draugų kitur, kad apgynus savo nepriklausomybę, todel juo greičiau Lietuva nustos nuolankiai vergavus Santarvės diktaturai, juo sveikiau bus ir pačiai Lietuvai, ir Rytų Europos taikai.

AR PASIEKS SAVO TIKSLO?

Viršiaus metai laiko kaip mes pastebėjome, kad Amerikos lietuvių komunistų vadai apsidirbę su jiems prieinamoms apšvietos ir politikos visuomeninėms organizacijoms, pasiryžę tą patį žygį atlikti ir su Susivienijimu Lietuvių Amerikoje. Ir šiandien tos jų pastangos reiškiasi daugiau, negu bile kada pirmiaus. Jau atvirai yra paleistas obalsis: „turime paimti S. L. A. į savo rankas". Ir šito savo obalsio įkunijimui dirba išsijuosę. Tiek jų spauda, tiek jų kalbėtojai net provokacijomis stengiasi diskredituoti SLA. narių akyse dirbusius ir dirbančius SLA. labui žmones. Apie tas jų provokacijas buvo rašyta pereitame „Tėvynės" num.

Kuriuo tikslu prie šitokio žygio einama? — paklaus ne vienas SLA. narys. Šitokio žygio tikslą paaiškina ne vienoje vietoje p. Pruseikos aiškus pasisakymas: „Mums reikia Rusijos darbininkų reikalų propagandai pinigų, o SLA. turi pinigų ir laikraštį, todel turime SLA. paimti į savo rankas ir tuomet jau turėsime didelių išgalių vesti propagandą už Rusijos darbininkų reikalus". Tai maždaug yra to žygio tikslas. O kad tas yra teisybė, tai liudija SLA. narių pranešimai iš Norwoodo, Estono ir kitur.

Vienok reikia atvirai pasakyti, kad tokis p. Pruseikos ir jo kolegų obalsis yra vien tuščiomis iliuzijomis. Visų pirma, jokia partija negali paimti SLA. į savo rankas taip „stipriai", kad jo turtą galėtų panaudoti Rusijos ar kitų šalių darbininkų reikalų propagandai. SLA. finansiniai reikalai yra Valstijų Apdraudos Departamentų rankose ir S. L. A. Pildomoji Taryba turi išduoti aiškias ir smulkmeniškas atskaitas šitiems Departamentams už kiekvieną musų organizacijos išleistą centą. Valstijų Apdraudos Departamentai eina net taip toli, kad prižiuri visus investmentus ir bankose sudėtus pinigus ir jei pasirodo, kad kokis nors investmentas padaryta nepilnai patikėtinoj įstaigoj, tuojaus įsako tokius investmentus ištraukti ir įdėti į patikėtinas įstaigas. Tai ką jau ir bekalbėti, kad SLA. pinigus butų galima mėdyti kokių nors propagandų reikalams.

Atvertus antrą medalio pusę, p. Pruseika su savo organais turėtų žinoti, kad nors SLA. sudaro beveik išimtinai darbininkai, vienok iš jų yra didelė didžiuma tikrais lietuviais ir todel jie nepakęs, jei kas nors užsimanys SLA. organą paversti Rusijos organu ir SLA. pinigus mėtys Rusijos reikalams, nežiurint kas SLA. Pildomojoj Taryboj nebutų. Apart to, didelė didžiuma SLA. narių, kaipo darbininkų, savo reikalų apgynimą mato ne vien komunizme. Jie žino, kad darbo žmonių buvio pagerinimo kovoje svarbiausį vaidmenį vaidina apšvieta, o vienos ar kitos politinės partijos skleidžiamos propagandos toli gražu negalima pavadinti apšvieta pilnoje to žodžio prasmėje. Pagaliau, ne viena tik komunistų partija darbininkų reikalais rupinasi — jais rupinasi ir kitos lietuvių partijos. Todel bereikalingai p. Pruseikos kalibro komunistų vadai ir spauda taip garsiai šukauja, kad tik jie vieni turį teisę SLA., kaipo darbininkų sudaromą organizaciją, pasiimti į savo rankas ir ją paversti Rusijos vasalu. Ant galo, šito obalsio apaštalai turėtų žinoti, kad SLA. turi savo įstatus, kuriuos apsaugoja Suvienytų Valstijų įstatymai.

Taigi akyvaizdoje to, kas šiame straipsnelyje pasakyta, gali buti aišku kiekvienam blaivai protaujančiam žmogui, kad su SLA. negalima padaryti to, kas padaryta su kitomis Amerikos lietuvių organizacijomis komunistų vadams grovimo liga apsirgus. Tiesa, šitokia ponų Pruseikų ir jų organų agitacija gali sukurti organizacijos vidujiniam gyvenime vaidus, kas, suprantama, laikinai užkirstų kelią organizacijos bujojimui. Vienok žinant SLA. darbuotojų rimtumą ir kaip jie brangina savo organizacijos labą, gal bus galima net ir to išvengti. Juk ir prieš praeitą SLA. Seimą komunistų ir tautininkų spauda davinėjo visokius patarimus Seimo atstovams, vienok pastarieji į tai nekreipė jokios domės ir suvažiavę dirbo vien savo organizacijos labui, nors Seimo sudėtis buvo tokia, kad buvo galimybės tiems partijų įsakymams Seime kilti. Todel ir dabar mes pilnai pasitikime, kad rimtieji SLA. darbuotojai partijų politikieriams parodys duris iš SLA. gyvenimo ir rimtai išnaudos kiekvieną progą, kad šio SLA. Auksinio Konkurso metu nors 5,000 naujų narių savo organizacijai laimėtumėm. Mums dabar nėra laiko vaidintis, nes mes turime prieš save rimtą uždavinį, kurio išpildimui turi buti sujungtos visos musų galimos jėgos. Kas šiuo tarpu neša partijinius vaidus į musų organizaciją, tas yra SLA. priešu!

PERŽVALGA

:: *Lietuvos priešų šauksmai.* — Dar kartą tenka progos parodyti Amerikos lietuvių visuomenei, kad musų komunistai yra atkakliausiais Lietuvos priešais. Kuomet tik kyla svarbiausis ir pavojingiausis Lietuvos valstybės gyvenime momentas, tuomet musų komunistai išsijuosę dirba prieš Lietuvą. Gerai atmename Želigovskio avantiurą, kuomet lenkai puolė Vilnių ir buvo pasiryžę visą Lietuvą užimti, tuomet musų komunistai visomis keturiomis kabinosi į kiekvieną Amerikos lietuvių pastangą pagelbėti Lietuvos žmonėms atsiginti nuo Varšavos militaristų. Dabar kilus Klaipėdos krašto sukilimui, kad jį prijungus prie Lietuvos, Brooklyno „Laisvė" patalpina Lietuvos komunistų partijos centro komiteto atsišaukimą, kuriame, apart visų „baisenybių" Lietuvoje, net sekamai pareiškiama:

„Draugai, Klaipėdos krašto darbininkai-valstiečiai, vokiečiai ir lietuviai! Lietuvos Komunistų Partija persergsti jus nesiduot suviliot ir nepasiduot Antantos ar Lietuvos buržuazijos provokacijai...

„Klaipėdos kraštą nori užgriebti Lietuvos katalikiškų klerikalų valdžia, kuri dabar pasiuntė Klaipėdon šimtus ir tukstančius savo agentų su krepšiais pinigų ir burius šauliu — partizanų. Klaipėdos kraštą užgriebti savo sutikimą davė visos Lietuvos buržuazinės partijos, lietuvių katalikų klerikalė partija, podraug ir Lietuvos socialdemokratų partija.

„Lietuvos Komunistų Partija perspėja Klaipėdos krašto draugus darbininkus ir valstiečius nepasiduoti Kauno agentų provokacijai.

„Lietuvos Kom. Partija skaito savo pareiga perpsėti ir nuo jusų vadų, kurie parsidavė Kauno valdžiai, o taipogi nuo Lietuvos soc.-dem. agentų, kurie jau dabar skverbiasi į jusų eiles...

„Lietuvos Kom. Partija pareiškia, kad geriausia butų, jei Klaipėdos kraštas butų vėl sujungtas su Vokietija..."

Vadinasi, jei nėra galimybės šukauti, kad Klaipėdos kraštą priskirti Rusijai, tai geriau tegul jis tenka Vokietijai, by tik ne Lietuvai! Jei Vokietiją valdytų komunistai, tai dar butų nors kokio pagrindo šitokiai komunistų agitacijai pateisinti. Bet dabar, kuomet Vokietiją valdo daugumoje net atžagareiviški nacionalistai, tai viena išvada tegali buti: šitie pakvaišę rėksniai yra keno nors apmokami agentai, kad Lietuvą pražudyti. Ir jie eina tuo keliu, kad Lietuvos nepriklausomybę sunaikinus, nežiurint kas su Lietuva atsitiks — kad ir Varšavos militaristų nasruose ji atsidurtų, by tik jos nebutų!

Taipgi, matyt, ir Amerikos lietuvių komunistai pilnai sutinka su savo draugų beprotiškais šauksmais, nes tą atsišaukimą talpina savo organuose be jokių pastabų. Šitas faktas kuoaiškiausiai liudija, kad lietuvių komunistų vadai yra didžiausi Lietuvos priešai! Bereikalingai dar jų pasekėjai protestuoja, kuomet kas nors šitai pasako apie komunistų vadų darbus. Čionai matote jų pačių aiškų žodį, todel jei rimtesnieji komunistai lietuviai dar gali nors kiek savistoviai protauti ir jei jie dar yra lietuviais, tai galės suprasti ko yra verti šitoki jų vadų šauksmai.

* * *

:: *Lietuvos našlaičių priešai.* — Rodosi, globojimas ir auklėjimas našlaičių yra prakilniu uždaviniu ir kiekvieno sąžiningo žmogaus privaloma pareiga prie tokio darbo prisidėti. Vienok Amerikos lietuvių gyvenime apsireiškia visai kas kita. Štai nespėjo atvykti Amerikon Lietuvos Moterų Globos Komiteto atstovės, kad parinkus šito komiteto užlaikomoms našlaičių prieglaudoms aukų, kuriose globojama ir auklėjama viršiaus 200 našlaičių, tuojaus klerikalinė ir komunistinė spauda pradėjo vesti agitaciją, kad Amerikos lietuviai šitam tikslui aukų neduotų. Komunistai tvirtina, kad šitie našlaičiai bus išauklėti „buožių" Lietuvos rėmėjais, o klerikalai tvirtina, kad jie bus išauklėti „bedieviais" ir todel bus geriau, jei jie dabar visi išmirs badu. Net klerikalų partijos centras — federacijos sekretoriatas neapseina be oficialių provokacijų, by tik užkenkus rinkimui aukų Lietuvos našlaičiams.

Vadinasi, Amerikos lietuvių partijinis fanatizmas negali praeiti nepakliudęs net tokio prakilnaus ir kiekvienam žmogui remtino reikalo, kaip nelaimingų našlaičių globojimas ir auklėjimas. Štai prie kokių absurdų musų partijų vadai priėjo ir priseina net nuogąstauti, prie ko jie prives musų gyvenimą šituo keliu eidami?

— Įvedus litus, Lietuvos prekyba su užsieniu buvo sutrukdyta; dabar kas kart prekyba didėja; randama naujų rinkų Lietuvos žemės ukio produktams. Spalių mėn. išvežimas siekė 1,500.000 litų o lapkričio mėn. jau 6,850.000 litų.

TALENTAS

Rašo Pr. BAJORAS.

Mėgsta jisai rašyti, bet jei kuomet nors savo rašinį pasiunčia spaudon, redakcija atsako: „Netinka".

Patiktų jam buti kalbėtoju, norėtųsi atsistoti ant estrados ir priešais dideles žmonių minias išlieti savo širdies jausmus, nuoskaudas, ar pasigėrėjimą gyvenimu. Tačiau jei kuomet tai padaryti pasitaiko — stokuoja žodžių, mintis susipina, pakrinka; niekas jo neklauso.

Domėjasi jisai pasižymėjusiais visuomenės veikėjais, bet nėra jame spėkos ir galės buti tokiu darbuotoju, kurio minios klausytų.

Smagu jam pasiskaityti apie didžius karvedžius, kurie vedė minias ginkluotų žmonių, laimėjo stambius mušius, liko amžinais, istoriniais žmonėmis. Vienok jisai neįstengtų nė mažiausių-žemiausių gyvunėlių kovos pasižiurėti.

Norėtųsi jam dalyvauti kai kada spektakly, tiktai dar neatsirado tokis žmogus, kuris kuomet nors but matęs jame galimybės bent ką scenoje atvaizduoti.

Smagu jam pasižiurėti, kai jaunuomenė šoka-žaidžia. Geidžia ir jis su jai dalyvauti, pasilinksminti, pasidžiaugti. Tik dėja... Dar neatsirado tokia mergaitė, kuri butų sudomėta juomi šokiuose.

Tinka jam ir šakmatas palošti. Bet dar ir šiandien jis užsimiršta, kad karalienė yra stambiausias veiksnys lošy.

Didžiai jisai vertina tuos žmones, kurie sugebėjo ar sugeba turtus sutaupyti. Vienok jo kišenėje tiktai vėjai švilpauja.

Gėrisi jisai smagiai ledu čiuožiančiais. Jis betgi visame savo gyvenime nė kartą neišdrįso pabandyti pačiužas ant kojų užsidėti.

Sėda jis kai kada ir su vyrais ar moterimis groja pinaklį ar kitą kokį galvosukio lošį. Bet pasižymėjusiu laimėtoju retai kada pasitaiko buti.

Daug ką jis mėgtų padaryti, tiktai neturi tos jėgos ir ambicijos, kuri jį išstatytų kitų akyvaizdoje.

Bet gi — visų labiausia jam patinka daina.

Ir jei kuomet nors pasitaiko sudainuot: „Temsta dienelė", „Ant kalno malunėlis", ar kita kokia linksma ar liudna dainelė, žmonės klausosi, ploja delnais ir šaukia:

— Dainuok, dainuok, Jonai! Mums tavo daina patinka, nes tu GALI dainuoti!

O man teko girdėti, jog devinios dešimtys devyni nuošimčiai ateinančių šin pasaulin žmonių ir talentą, gamtos dovaną, su savim atsineša.

Bet dėja: genijų pasauly yra mažai.

Ir laimingas tas, kuris savy talentą atranda.

Viešos ir Bažnytinės Mokyklos

Kuomet bažnyčia valdė žmonių protą, niekas nematė nei kaime nei mieste viešą — liaudies mokyklą Tai buvo laikai nežinystės, apgavystės, vergijos ir veidmainybės, kuomet viešų mokyklų nebuvo.

Kelios dešimtis metų atgal, Europoj keliauninkas nieko geresnio nematė, kaip tik bažnyčias ir smukles; carų ir ponų palocius; vergą dirbant ir prakaituojant kruvinu prakaitu, ir kartuves ant kiekvienos grįžkelės.

Prispaustieji atbėgę į Ameriką suprato, kad šalies bei žmonijos gerovė priklauso ne nuo bažnyčios, bet nuo viešų — liaudies mokyklų. Įsteigėjai Amerikos valstybės ir įstatymų padarė vieną iš prakilniausių uždavinių, tai išvijimas iš mokyklų prietarų. Jie žinojo, kad jeigu prietarai bus mokinama mokyklose, šalis, t. y. jos žmonija, nepadarys progreso. Jeigu Amerikoj butų sujungta bažnyčia su mokykla, Amerikos liaudis nebutų pasiekus tokios aukštos civilizacijos, kokią ji dabar yra pasiekusi.

Keliaujant matai visur puikias mokyklas ir knygynus. Nė vienoj šaly mokyklos nėra taip puikiai sutvarkytos; nė vienoj šaly nėra tiek knygynų ir literaturos juose, kiek yra Amerikoj. Tas viskas yra delto, kad bažnyčia ir religija buvo atskirta nuo mokyklos.

Lietuvoj įsteigė mokyklas, kuriose mokys religijos prietarus. Jeigu Lietuvoj tokia mokyklų tvarka užsiliktų per dvidešimt metų, tai po to laiko Lietuvoj butų daugiau bepročių kaimuose, negu visoj Amerikoj bepročių namuose. Bažnyčios kontroliuojamose mokyklose iš mažų dienų kudikiams protą užnuodys.

Jauno kudikio protas yra nepaprastai veiklus. Taigi tokis veiklus protas, jeigu butų mokinamas mokslo, kudikis liktų dideliu žmogum, nes jo protas nebutų pripildytas prietarais, laukiančiais išganymo ir laimės už debesų, bet kuomet iš jaunų dienų protą užnuodija, sunku tokį žmogų priversti protaut, nes pačios veikliausios protinės celės yra prietarais užnuodintos.

Lietuvos liaudis buvo engiama per eiles metų Rusijos carizmo, bet dabar lietuviai bus engiami baisesnio carizmo, t. y. prietarų carizmo, kurį Lietuvoje įvedė Vatikano vergai. Dabar mes matome Lietuvoj nepagirtinų dalykų, bet palaukim kas bus už dešimties ar penkiolikos metų, jei bus lemta kunigams Lietuvą valdyti ligi to laiko. Tik pradžia Lietuvos gyvavimo, o jau kunigų pastatytoji valdžia suspėjo pasižymėti tokiais dalykais, kurie Lietuvai garbės nedaro ir jos žmonėms gerbuvio neteikia.

Lietuvos jaunoji karta augdama nieko nežinos apie mokslą; nieko nežinos apie

istoriją, astronomiją, geologiją, zoologiją ir kitas moks lo šakas. Bet ta jauna gent kartė žinos biblijos pasakas, žinos kaip puslaukiniai žydai žudė vieni kitus. Ir šita visa kvailybė bus laikoma už šventenybę! Taipgi visai nežinos koki mokslo vyrai buvo ir kiek jų žuvo, bekovodami su bažnyčia ir kokį naudingą darbą jie atliko žmonijai.

Netik Lietuvos liaudį, bet ir visą žmoniją religija veda į pražutį. Jeigu laisvo proto žmonės nesistengs smarkiau kovot su bažnyčia, žmonija sulauks baisios padėties. Mes lietuviai turim dėt visas pastangas, kad kuogreičiausia pakeisti Lietuvos valdžią. Perkeitimas valdžios, pakeitimas mokyklos tvarkos turi likti musų obalsiu. Turim steng tis, kad išmest iš mokyklų proto nuodus — religiją, o vietoj to, mokyti mokslą.

Religijinės mokyklos mokinys yra paukštis uždarytas kletkoje, negalintis niekur išeiti, nieko matyt ir nieku pasidžiaugti. Liaudies — viešos mokyklos mokinys, tai yra aras, skraidantis padangėse ir matantis plačias erdves bei gamtos grožybes. Laisvų mokyklų auklėtiniai yra žmonimis, tiesiančiais teisybės ir doros kelius į ateitį; jie gerina žmonijos buvį, kelia civilizaciją. Ir jeigu nebutų buvę laisvu protu žmonių, šiandien kartuvės butų ant kiekvienos kryžkelės, o apie liaudies viešas mokyklas niekas nežinotų ir nežinotų, ką vieša mokykla reiškia. *T. J. Kučinskas.*

Iš Lietuvos Studentijos Gyvenimo

Lietuviai nusikratę svetimos letenos ir pradėję sparčiai dėti tvirtus pagrindus savo Valstybės ir Tautos ne priklausomybei parodė savo gabumų įvairiose to sunkaus ir plataus darbo srityse. Valstybės kurimo pradžioje begalo svarbu vaidmenį sulošė musų kariuome nė, sutverta labai trumpu periodu iš karštuolių savanorių. Tų savanorių saujalė atliko tiek, kiek tiktų šim tatukstantinei armijai. Jų žygius tinkamai įvertins istorija, vieną tik galima kon statuoti, jog lietuvių tautos dvasia dar gyvena musų širdyse, o tai tikras laidas musų tautiniam savystoviam klestėjimui.

Bet karas tai tik priemonė, o ne tikslas. Vos tik pasijutome truputį laisvesni esą ir turį jau sklypą savo Tėvynės liuosu — teko pagalvoti apie tai, kaip pakelti apšvietą ir gerovę, kitaip tariant, kulturą savo gimtojoj šalelėj, tiek metų teriotai įvairaus plauko geraširdžiais kaimynais.

Mokslo židinys — tai Universitetas. Jo užmazga Lietuvoje — tai 1919 m. rudeny Kaune atidaryti Aukštieji Kursai. Skurdžiai pradėjo jie savo gyvavimą. Truko jiems mokslo vyrų, lėšų ir net iš pat pradžių klausytojų. Kitais reikalais buvo susirupinusi tuo metu musų visuomenė, drauge su laikinąja valdžia pergyvendama visus svarbius dienos įvykius. Darbas ėjo visur iš karto ir per tai jis mums atrodė perdaug lėtas.

Laikas slinko. Iš Rusijos grįžo musų pasaulinio karo išblaškyti pabėgėliai, grįžo drauge ir musų mokslo vyrai, išsiblaškę po plačiąją „matušką". 1922 metai, be daugelio kitų svarbių įvykių, k. t. musų pripažinimo Amerikos de jure, tvirtos valiutos įvedimo, nuolatinio seimo susirinkimo — ytin žymėtini kaipo musų Universiteto atidarymo metai.

Taip turime savo universitetą, jame apie 1,500 klausytojų su teologijos, teisių, medicinos, humanitarinių mokslų, technikos ir gamtos matem. fakultetais.

Kas gi tie musų studentai? Išskyrus žydus, tai nėra žmonės, galį vien tik mokslui pasišvęsti. Vieni jų priversti tarnauti kur nors įstaigose, kiti verčiasi pamokomis bei kitais pripuolamais darbais ir tik nežymi dalis gauna iš Valstybės bei visuomenės įstaigų stipendijos 40-50 litų (4-5 doleriai) mėnesiui, kurių to li gražu nepakanka menkiausiam pragyvenimui. Turtingesnieji, ar gaunantieji be stipendijos lėšų ir iš kitų šaltinių musų studentai mokosi Vokietijos universitetuose, sudarydami atskiriuose miestuose ištisas kolonijas.

Medžiaginiui buviui pagerinti ir bendrų idėjų rišami studentai yra pasiskirstę į ateitininkus, tautininkus ir socialistus-demokratus. Skaitlingiausios yra tautininkų ir ateitininkų korporacijos. Socialistai priskaito vos keletą narių. Beto yra įsikurusi 1920 m. studentų savišalpos draugija (bepartyvė) turinti savo skaityklą, knygyną ir valgyklą.

Musų tautiniai kulturai gal daugiausiai žada skaitlinga tautininkų korporacija. Savo nariams mokslą išeiti jie stengiasi išgauti il golaikinės paskolos, kurios teiksią iki 6,000 litų asmeniui per visą jo mokinimosi laiką. Paskolą grąžinti reiksią pradėti metams praslinkus nuo Universiteto baigimo, sumokant drauge ir nuo šimčius. (Jei paskola bus gauta be nuošimčių, tai tokiu pat budu bus ir teikiama, ko tačiau sunku tikėtis dabartiniu biznierišku metu).

Planas beabejonės vykęs, nes budamas šiek tiek aprupintas, studentas neaikvos energijos pašaliniams darbams, o mokslus išėjęs per keletą metų skolą atlygins. Už susirgusio bei mirusio korporacijos nario skolą atsakominga visa korporacija. Tik nesant Lietuvoje atliekamų kapitalų, sunku tikėtis tą gerą planą įvykdinti, nors šiokią tokią pradžią koks tai Lietuvos bankas esąs padaręs.

Medžiaginis tat studentijos stovis yra apverktinas. Tautininkų planai, jei jie pavyktų įgyvendinti, tuo geri, jog draug su tuo atpuola visoki aukų rinkimai bei ubagavimai, kurie niekuomet pilnai savo tikslo neatsiekė. Jokia rimta organizacija vien tik aukas rinkdama negali padėti savo nariams.

Musų universitete esama apie 30% žydų. Yra jų netik Lietuvos kilmės, bet net atvykusių iš Latvijos, kuri savo universitetuosna prima jų tik 5%. Čion jau musų perdidelio demokratiškumo, o gal greičiau apsileidimo pažymis. Žydai kaip sykis suteikia musų usiversitetui antitautišką spalvą, savo tarpe vartodami veik išimtinai rusų kalbą. Jie tik laukia Rusijos šiek tiek susitvarkant, kad galėtų vėl ją eksploatuoti, nes Lietuvoj jiems perankšta.

Tat žymi dalis darbo padėto Universitete nueis musų Valstybei niekais, nes iš žydų nėra ko tikėtis aktyvaus darbo Lietuvos kulturai kelti.

V. Statkus,
Technik. fakult. studentas.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

NEVEŠKIT KOL NEPASIPAŽĮSTAT.

Neveskie, vaikine,
Neveskie pačios!
Neteksi, vaikine,
Liuosybės saldžios!

VAIČAITIS.

Poetas Pr. Vaičaitis budamas dar suvis jauno amžiaus, jau suspėjo prisižiurėti gyvenimui, kad žmogus apsivedęs netenka liuosybės. Jis pats buvo kilęs iš kaimiečių tėvų, tad augdamas pastebėjo kaip kaimietis apsivedęs privalo jau kitaip savo gyvenimą tvarkyti. Ukininko sunus paaugęs į vyrukus turi pilną valią ant savęs, tarpe jaunimo augdamas jis atranda įvairias progas praleidimui linksmai liuoso laiko, o to liuoso laiko visuomet pasirupina surasti, idant su sau lygiais draugais suėjus galėtų jo daugiau praleisti. Vakaruškos, vestuvės, gužynės, atlaidai, jomarkai, turgai, nepraleidžiami netik savamjam miestelyje ar bažnytkiemyje, bet ir visoje apylinkėje. Susitikimai su draugais ir panelėms taip pavilioja jauną kaimo vaikiną, kad namai jam tai antraeilis gyvenimo klausimas; jis iš namų pasitiki viską gauti, ko tik jam išeigoms reikalinga— maistas, švari drapana ir kišeniui skambučių, nes tėvai gerai gyvena ir gali suteikti sunui ant išeigų. Taip kaimiečio sunus begyvendamas, nepasitenkina vien gužynėms, pasikalbėjimais su merginoms; priseina jam ne vieną tamsią naktį perleisti svetimuose namuose, kur tėvas augina jauną dukrelę; ten augštame svirnelyje tenka praleisti tamsi naktelė. O nepasitaikius tokiai progai, nekvojama pas Maušių ant sauso kieto suolo arba prie kortų praleidžiama laikas; žinoma, ne sausai — prie stiklelio degtinės, prie bonkos alaus; kartą jaunikaitis pripratęs prie panašios liuosybės, sunku nuo to visko atprasti. Kuomet suauga į vyrus, senas tėvas paveda jam ukį tvarkyti; priseina moteris vesti ir permainyti savo įpročius. Jis turi sunkią kovą vesti pats su savo jausmais. Tad Vaičaitis prisižiurėjęs gyvenimui, sudėstė eiles pašiepdamas jaunikaičius — pataria jiems nevesti pačios.

Daugeliui tokių, taip sakant, pramuštgalvių-gaspadoraičių apsivedusių ir negalinčių susivaldyti, esti nelaimingas jų gyvenimas. Apsiveda tankiausiai su tokia mergina, kurios tėvas ištesa duoti daugiau pasogos; jie vienas antro nepažinojo pirm apsivedimo, tad apie meilę bereikalingai butų ir kalbėti. Na, jis pripratęs prie savotiškos draugijos, tapęs šeimininku, jaučiasi turis daugiau tiesos besilankyti po „atpuskus". Delto ir nepraleidžia progos; įsimetęs maišą grudų, važiuoja jomarkan ir uliavoja kiaurią dieną, nei Lietuvos dvarponiai Paryžiuje. O kuomet jau dienelė praslinko, tai tamsoje grįžta namo; pasitaikius pakeliui smuklei, reikalinga duoti arkliams „pasilsėti", palieka savo moterį ant vežimo, o pats nuėjęs prie šinkiaus mieruoja kvatierkas ir puskvatierkas su kumais, su kaimynais. Gerai kuri moteris nesupranta to paniekinimo, arba nejaučia skausmo širdyje, sėdi ir laukia kada jos mylimas šeimininkas taps galvatrukčiais iš karčiamos išstumtas. Bet kiek ta moteris turi vidujinio susikrimtimo kentėti, kuri turi jautrią širdį, kurį žino, kad jos vaikeliai namie laukia? Moteris patekus vieną-antrą kartą parodon pasėdėt vežime, atsisa ko iš namų su savo vyrų ir koją kelti. Žinoma tas nesulaiko vyro nuo jomarkų — važiuoja vienas. Taip eina gyvenimo dienos pakol skolininkai supuolę iš visų pusių jo gyvenimą išparduoda. Na, kuomet jau susilaukė paskutinio galo, tai sugriebęs dar paskutinę karvę ar arklį, nugabeno į jomarką ir su gautais pinigais dumė Amerikon palikęs savo moterį su keletu vaikelių, nes Amerikoje aukso netruksta. Čion atkeliavęs, netrukus atsiims savo šeimyna, nes Lietuvoje gyventi negalima, netik iš gėdos, kad visą tėvo palikimą pralėbavo, bet ir iš tos priežasties, kad netekus iško gyventi sunku surasti sau pragyvenimas. Stoti berno vietoje — nepakeliama našta; tai Amerika geriausia šalis. O čion atkeliavus nepratusiam prie sunkaus darbo, dar gilesnė pekla atsiveria. Taigi, kurie suspėjo Lietuvoje, kad ir laimingai, apsivesti, palikę savo šeimynas atkeliavo Amerikon, tampa kokios norint šeimynos „vyriausiais įnamiais" ir nebesirupina apie savo moterį, nes čion pagriebus keletą šimtinių ir svetimą moterį — išdume ten, kur keturi vėjai smiltis nešioja.

Kurie nesuspėja apsivesti Lietuvoje ir atkeliauja šion palaimyton šalin, o jei dar pradinę mokyklą matę, tai retas kuris iš jų nėra pabėgęs nuo „prakeikto carizmo ar nuo kokios kitos netikusios valdžios persekiojimų". Na, draugai ir draugės! gailėkitės „didvyrio". Toki elementai bekeliaudami po svietą, berinkdami aukas „apsigynimams", ar mažai savan tinklan pagauna ir jaunų merginų? Jeigu tik pakalbino garsusis „oratorius" sau už moterį, tai laimė ne šios žemės, ir tuojaus pas teisėja ir žiedai jau sumainyti. O kuomet tokia mergina tapusi motere persitikrina, kad jos „didvyris" Lietuvoje niekuomet namie nenakvodavo ir čionais prie sunkaus darbo nenori rankų pridėti — tikisi aukomis išmaityti savo moterį ar prisigriebti prie kokios nors bendrovės, arba savo bendrovę sutverti, o tas viskas nepasiseka, tuomet tokia moteris sielvertauja — gailisi padariusi klaidingą žingsnį, arba ieško iš to kokio norint išėiimo — atsiskyrimo. Todėl šio straipsnio antgalvis jums apreiškė kas reikalinga, kad išvengus nesmagumų gyvenime.

Neveskit kol nepasipažįstat!

S. E. VITAITIS

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa).

O jis vis dar apie savo meilę dainuoja...

— Duokite man antrašą... jos antrašą!... — pasokęs nuo guolio maldauju drebančiu balsu.

— Nori viską sugadinti — paskutinį musų kozerį iš rankų išplėšti? — stebisi jisai. — Sakiau tau, kad ji slepiasi nuo teismo ir jei dabar tu parašytai jai laišką, tuomet ji tikrai pasislėptų ir niekas ligi teismo jos nesurastų.

— Juk ji vistiek neatvyks liudyti, o kuomet parašysiu jai laišką, gal-gi ji pasigailės manęs..

— Kalbi kaip mažas vaikas! — vispyktauja jisai. — Jei but norėjus tave gelbėti, tai nebut bėgus nuo tavęs, kuomet tau labiausiai buvo reikalinga pagalba ir šiandien ne tu, o kunigiukas butų kaltininku to įvykio. Jai užteko tik patvirtinti tavo žodžius ir viskas butų buvę užbaigta ir nesėdėtai bereikalingai kalėjime. Gal ir kunigiukas jau nedėvėtų sutano. O dabar...

— Taip ji galėjo mane išgelbėti...

— Vienok negelbėjo! Iš to kiekvienas gali padaryti aiškią išvadą, kad jai svarbiau apginti kunigiuką, o ne tave. Dabar paklausyk kokis yra musų planas ir sulig to plano elgkis. Visų pirma, teisme nekalbėk niekų ir gerai apgalvok kiekvieną atsakymą, tai svarbiausiai. Nėra reikalo skubintis su atsakymais — teisme yra laiko užtektinai. Taipgi niekam nesakyk, nors ir pats teisėjas klaustų, kad aš tave mokinu taip elgtis. Toliaus, niekam neprasitark nei teisme, nei kitur, kad mes žinome kur ji gyvena. Musų advokatas nori padaryti netikėtą siurprizą kunigiukui ir jo šalininkams, kuomet nurodys jos gyvenimo antrašą ir pareikalaus, kad ją suareštavę pristatytų teismui. Tuomet jei ji liudys teisingai — tavo laimėta, o jei neteisingai — kunigiuko laimėta. Šios bylos daviniai — jos rankose...

— Geriau jos prievarta nekviesti į teismą! — maldauja savo draugo. — Man butų daug lengviau kalėjime suputi, negu dažinoti, kad ji tikrai liudys prieš mane, nors man tas ir laisvę suteiktų...

— Tai kam dar mums rupintis gelbėti tave iš kalėjimo, jei pats nori save pražudyti!.. — po ilgos pauzos tarė mano draugas ir pykčiu žibančiom akimi žiuri į mane. — Kodel to nesakiai iš karto, tai nebut reikėję nei tiek rupesčio, nei iškaščių tavo bylai eikvoti.

— Bet Tamsta nežinai, kaip šventai aš ją mylėjau ir kokiu neapsakomai aukštu ir brangiu siekiniu ji man buvo... Ir dabar dar tiek ją myliu ir branginu, kad mielai sutikčiau visą gyvenimą kalėjime pasilikti, by tik ji butų laiminga, by tik nežinoti, kad ji nori mane pražudyti. Todel bus geriausiai, jei aš jai parašysiu ir...

— O, aš dabar matau, kad bereikalingai lendu į besimylinčios šeimynos reikalus! — perkirto jisai mano kalbą ironiškai šypsodamasis. — Todel labai žemai atsiprašau už padarytus Tamstai nesmagumus... Sudiev! — ir išėjo nei rankos man nepadavęs.

Pasidarė man begalo nesmagu ir liudna, kad nustojau paskutinio draugo ir prieteliaus, kuris taip širdingai manimi rupinosi. Vienok gilumoje širdies jaučiu patenkinimą, kokį jaučia kiekvienas ką nors gero padaręs mylimai ir brangiai ypatai. O kaip man norėjosi parašyti jai laiškas ir išpasakoti viską, ką tik jautė toje valandoje mano apvienėjusi ir begalinių skausmų kankinama širdis. Ir po šiai dienai dar manau, kad ji tikrai butų manęs pasigailėjusi, jei bučiau galėjęs jai laišką parašyti.

Sekantį pirmadienio rytą atneša sargas mano drabužius ir liepia jais apsirengti.

— Šį rytą prasideda byla — sumurmėjo jisai išeidamas.

Įvedus policijantui mane į teismo salę, pastebėjau, kad jau beveik pilna salė prisėdusių žmonių. Priešais paaukštintą teisėjo vietą už grotelių sėdi prie vieno stalo mano advokatas, o prie kito sėdi kunigo gynėjas. Dešinėj pusėj pirmose sėdynių eilėse sėdi mano draugas, buvusis parapijos prezidentas ir dar keletas mano pažįstamų iš Aukštapilio. Tarpe jų sėdi ir mano pažįstamas smuklininkas, pas kurį vituomet užeidavau paskandinti alkoholiuje savo sielos skausmus, kuomet mano gyvenimas pradėjo griuti. Salėje nesimatė nei kunigo, nei jo liudininkų.

Mano draugas linktelėjo į mane galva ir maloniai nusišypsojo. Staiga kur tai suskamba varpelis ir žemiau teisėjo vietos sėdintis prie popierais apkrauto stalo pusplikis žmogus pakyla ir įsako visiems sustoti. Tuo tarpu įeina teisėjas su dideliais apžiliais plaukais, juodu ilgu apsiaustu apsivilkęs. Įsakęs visiems sustoti žmogus, kuris buvo teismo sekretorium, kai vėliaus patyriau, ką tokio pakalba ir tuomet teisėjas atsisėda. Jį paseka visa salė. Tos trumpos apeigos darė gilaus, rimto ir šaltai majestotiško įspudžio.

Teismo sekretorius paduoda teisėjui pluoštą popierių, kuriuos teisėjas pavartęs šaltu žemu balsu pareiškia:

— Pradedama kunigo N. su Jurgiu Kanape byla. Ar teisme randasi skundėjas ir skundžiamasai ir ar abi pusi šiai bylai tinkamai prisirengusios?

— Jusų mylista! — pradeda pakilęs kunigo gynėjas. — Skundėjas negalėjo pributi teisman delei ligos, todel meldžiu bylą atidėti iki jis pasveiks.

— Jusų mylista! — pakyla ir mano advokatas. — Aš pats vakar skundėją sutikau einant gatve į geležinkelio stotį. Todel jei žmogus gali vaikščioti po miestą ir traukiniais važinėti, tad jisai gali ir teisman atvykti.

— Taip, jisai vakar buvo sveikas, — pripažįsta ir kunigo gynėjas, — tačiau šį rytą jautėsi labai blogai — net gydytojas jį lankė.

— Byla atidedama ligi rytojaus! — šaltai pareiškia teisėjas.

Antrytojaus vėla mano byla iššaukiama pirmiausiai. Vienok ta pati istorija kaip ir vakar — skundėjas dar serga...

— Jusų mylista! — kreipiasi mano advokatas į teisėją. — Yra visiškai melagingas tvirtinimas, buk skundėjas serga. Čionai yra net trys Aukštapilio piliečiai, kurie matė, kaip skundėjas vakar vakare išlipo iš traukinio, atėjusio iš N. miesto į Aukštapilį 10 valandą vakare. Kadangi skundėjai šitokiu bylos atidėliojimu daro bereikalingus iškaščius skundžiamojo liudininkams ir tuo budu nori nekaltai skundžiamąjį bereikalingai laikyti kalėjime, todel aš meldžiu jusų mylistos šitą bylą panaikinti, nes iš visko matyti, kad jai mažos svarbos priduoda net patsai skundėjas.

— Jusų mylista! Aš meldžiu šitą bylą atidėti ilgesniam laikui — reikalauja kunigo gynėjas.

— Kuriuo tikslu Tamsta nori bylą atidėti? — klausia teisėjas.

— Skundėjas serga...

— Bet yra liudytojai, kurie tikrina, kad skundėjas sveikas.

— Skundėjas gali pristatyti gydytojo liudymą, kad jisai serga ir teisman stoti gydytojas jam draudžia.

— Bylą atidedame ligi rytojaus! — pareiškia teisėjas paprastu šaltu tonu. — O kai Tamsta pristatysi gydytojo liudymą, tuomet pažiurėsime kas bus galima padaryti su bylos atidėjimu ilgesniam laikui.

— Jusų mylista! — vėla kreipiasi mano advokatas į teisėją. — Kadangi teismas sutinka šitą bylą atidėti, todel aš meldžiu jusų mylistos kaltinamąjį paliuosuoti ligi teismo.

— Aš neturiu mažiausios abejonės, kad jį paleisime iš kalėjimo ligi teismo. Ligi rytojaus aš peržiurėsiu šios bylos dokumentus ir rytoj nuspręsime kokiomis sąlygomis jį paliuosuoti.

Antrytojaus iš ryto niekas neatėjo manęs vesti į teismą. Aš pradėjau nerimauti ir neiškęsdamas paklausiau sargo, kodel manęs nešaukia į teismą.

— O ką aš galiu žinoti!—atsakė jisai piktai. — Greičiausiai delto, kad šiandien dar yra nagrinėjama vakarykščiam posėdy neužbaigta byla.

Po pietų atėjo policijantas vesti manęs į teismą. Atėjęs į teismo salę pastebėjau, kad ir kunigiukas teismo salėje sėdi su visais savo liudininkais. Mano draugas, sėdėdamas paprastoje savo vietoje, nežymiai linktelėjo galva į kitoj pusėj tako pirmoje eilėje sėdintį kunigiuką ir linksmai nusišypsojo. Tuo tarpu prieina prie manęs advokatas ir linksmai šypsodamasis sako:

— Kai tik patyrė, kad Tamstą išimsime iš kalėjimo, tai ir kunigas pasveiko be jokių gyduolių.

(Daugiau bus)

SLA. Auksinis Konkursas

SLA. YRA SVARBIAUSIA IR PRAKILNIAUSIA ORGANIZACIJA.

Atsakymui į Tamstos užklausimą apie mano nuomonę kaslink SLA., pavelykite man abelnai pareikšti štai ką: Nėžiurint į mano ypatiškus nelabai malonius santykius su SLA. praeityje, dėlei kilusio tulo incidento, delko aš buvau iš SLA. prašalintas, aš vienok manau, kad ši organizacija yra visų svarbiausia ir prakilniausia gyvenime apsišviesti progos neturėjusių Lietuvos kaimiečių-išeivių. Tai pirmoji makykla. SLA. nuopelnai kaipo apdraudos, pašalpos ir labdarybės organizacijos nemažiau kaip ir lietuvių atgimime ir Lietuvos Respublikos tvėrybos srityje yra nesulyginamai didesnį, kaip bent kokios kitos organizacijos. Jo dabartinių viršininkų ir tvarkytojų, labiausiai jo sekretoriaus p-lės Jurgeliutės taktas ir jo organo redaktoriaus gabumas palaikyti SLA. bepartyvišku, nesileisti į polemikas, vengti skandalų ir tarnauti visuomenei neabejoju išaugins organizaciją iki dvigubai-trigubai dabartinio skaitliaus narių.

Adv. F. J. Bagočius.

SLA. YRA PRADEDAMOJI MOKYKLA.

1. Mano supratimu, SLA. yra ta pradedamoji lietuviams Amerikoje mokykla, kuri (bent daugumą) paėmus savo globon, kad ir suaugusį žmogų, kaip auklė vaiką stengiasi jį išauklėti, viskuo aprupinti ir padaryti sveiku, doru, suprantančiu savo, tautos ir visuomenės reikalus. Be to, SLA. turi gražią prospektyvą suvienijimui Amerikoje gyvenančius lietuvius į kruvą. Jeigu mes suprantame, kad „vienybėje galybė" ir kad mums čia, kaipo tautos daliai, toki vienybė reikalinga, tai jos įkunijimui SLA. turi šansų daugiau, negu kas kitas, nes jis yra bepartyvis.

2. SLA. ne vien delto naudingas, kad dešimtis tukstančių sušelpė nelaimėje ir tukstančius mirusių aprupino, bet ir delto, kad labai daug SLA. prisidėjo prie pakėlimo Amerikos lietuvių kulturiškai. Jis daugiausiai darbavosi delei atskirimo lietuvių nuo lenkų. Jis savo iškilmingais ir gražiais Seimais amerikonų akyse lietuvius perstatė kaipo kulturingus ir pažangius žmones. Ir tik ačiu tam, šiandien daugelyje vietų lietuviai jau nebevadinami „polakais", bet tikru jų vardu.

3. Gaivina lietuvystę, šelpia nelaimėje patekusius savo brolius lietuvius rašytojus, teikia stipendijas trokštantiems pasiekti aukštesnį mokslą, duoda progos (pavidale paskolos) lietuviams įsigyti kiek didesnę nuosavybę, k. v., svetainę pasistatyti, ukę nusipirkti ir daug kt.

4. SLA. daug pasidarbavo ir Lietuvos nepriklausomybei sukurti. Jei neskaityti tų milionų auksinų suteiktos materialės pagalbos, SLA. per savo kuopų ir narių pasidarbavimą labai daug prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės įkurimo žodžiu ir raštu. Kiekviename Lietuvos gyvetojų pasijudinime, kiekvienoje jųjų krizio valandoje SLA. stovėjo ant sargybos ir į laiką atėjo su tokia pagalba, kokia tuo momentu buvo reikalinga. Beto SLA. davė Lietuvai dar keletą vertų pasitikėjimo vyrų-darbuotojų, k. v. Dr. Joną Šliupą, Balutį ir kt.

5. Netik verta, bet ir reikalinga kiekvienam šioje šalyje gyvenančiam lietuviui prigulėti prie SLA. Ir štai delko: kad, kaipo išeivijos daliai, palaikyti tarpe savęs ryšius, kad save kulturinti ir padaryti save žmonėmis, suprantančiais savo reikalus, kad apsikeisti išspudžiais, kad pasidalyti pasisekimais ir nepasisekimais ir pagaliau visų svarbiausiu, kad apsidrausti savo sveikatą ir gyvastį.

6. Prigulėdami prie SLA. Amerikos lietuviai turi labai didelę naud. Gauna pašalpą lygoje ir mirus tam pa aprupintais. Gauna dykai kas savaitė pažangų laikraštį „Tėvynę" ir visą kitą SLA. leidžiamą literaturą už pusę kainos. Apart to, dar jie turi nemažai naudos ir iš to, kad SLA. prigulėjimas daug mažiau jiems lėšuoja, negu lokalinėse įvairiose draugijose bei kitose kai kuriose fraternalėse organizacijose ir apdraudos kompanijose. S. L. A. nariai turi nemažai naudos prigulėjimo parankumu. Ypač tie, kurie neapsipažinę su šios šalies kalba ir sąlygomis, o buna priversti darbo delei ar kokių kitų aplinkybių savo apylinkę apleisti ir čia tokiems SLA., kaipo išsišakojęs savo kuopomis, pasirodo neapkainuojamu dalyku, nes suteikia reikalingas informacijas. Ir tokiu budu SLA. savo nariams sutaupo daug pinigų ir laiko. Be to, dar daug, labai daug, SLA. savo nariams teikia įvairių privilegijų ir kitų naudingų dalykų.

7. Kad daugiau naujų narių pritraukti prie SLA., reikėtų kokiu nors budu užinteresuoti kuopas ir jųjų narius. Kad tai atsiekti, reikėtų SLA. įvesti tulas reformas, tulus pagerinimus. Ir štai vienas projektas tokiai reformai. Prie SLA. centro raštinės reikėtų įkurti, sakysime, „Informacijos Biuras", ar kaip kitaip jį pavadinsim — tas nesvarbu. Bet svarbu ką jis nuveiks. Jojo vedimui reikėtų pastatyti vienas apšviestas, gabus ir energiškas žmogus, kuris sugebėtų ir butų kompetentiškas surasti sau šaltinius, iš kurių reikalui prisėjus butų galima gauti informacijos ir paskui ant paklausimų duoti nariams atsakymus. Kuopos-gi, ypač jųjų sekretoriai, turėtų per kuopų susirinkimus priiminėti nuo narių įvairius klausimus ir juos tvarkoje surašę pasiųsti „Informacijos Biuran". Aplaikęs-gi Inf. Biuras tokius klausimus, ypač vertus domės, turės surasti atsakymus ir juos surašęs arba atspausdinęs sugrąžinti pirm sekamo tos kuopos susirinkimo, kuri tokius klausimus prisiuntė. Kuopos sekretorius gavęs atsakymus perskaito juos kuopos susirinkime ir čia pat vėl surenka naujus klausimus. Nors kaip matote čia darbas nelengvas ir daug lėšų reikalauja (ką-gi be lėšų mes galime atsiekti?), bet jis, mano nuomone, daugiau naudos atneštų musų organizacijai, negu konkursai bei kita agitacijinė literatura, kuriai taipgi nemažai skatikų išleidžiama.

Tokiu budu užinteresavus SLA. narius, pati organizacija pasidarytų gyvesnė. Nariai ant kuopų susirinkimų eitų jau ne keno kviečiami, bet tikslu išgirsti ant savo arba savo draugo pastatyto klausimo atsakymą. Ir tada jau nereikės dejuoti, kad kuopa apsnudus, nariai ant susirinkimo nesilanko ir tt.

Jeigu SLA. nariai tuomi taptu užinteresuoti (o užsinteresuoti rodosi vertėtų) ir skaitlingai pradėtų lankyti kuopų susirinkimus, tada ir pats klausimas: „Kuriuo budu butų galima pritraukti prie SLA. didesnį skaitlių Amerikos lietuvių", išsirištų, nes kiekvienas kuopos narys pataptų organizatorium. Ir tai atsiekti butų galima tik įvedus šią reformą.

Beje, kuopos prisiųsti klausimai neturėtų buti „Informac. Biuro" skelbiami „Tėvynėje" pirma, negu jie bus perskaityti kuopos susirinkime. Paskelbus juos pirmiau, butų pagadintas visas planas, nes tada SLA. nariai lauktų ne kuopos susirinkimo, bet „Tėvynės".

J. D. Taunis.

Konkurso Darbuotoju Pareiškimai

— Norėčiau ir aš stoti Auksinin Konkursan — rašo 122 kp. rašt. Prahas Mikolaitis iš Chicago, Ill., — tik abejoju ar man beliko vietos įsibrauti į šį prakilnų darbą, nes pastebėjau, kad musų organizacijos darbuotojai yra prisižadėję po šimtinę naujų narių gauti. Vienok jei dar yra vietos, tai meldžiu mane įregistruoti į Konkursą, o aš stengsiuosiuos kiek galėdamas pasidarbuoti, kad nors paskutinę dovaną laimėjus.

Vietos, broli Mikolaiti, yra daugiau, negu ant Michigan ežežo, todel apie įregistravimą jokių abejonių negal but. Kaslink pamatinio pareiškimo, tad Chicagos darbuotojui tokis pareiškimas visai netinka. Bet mes manome, kad brolis Mikolaitis lupomis tarė „paskutinę dovaną", o širdyje sakė „pirmutinę dovaną."

— Malonėkite ir mane įregistruoti į SLA. Auksinį Konkursą — rašo 13 kp. org. Jonas Bubnis iš Minersville, Pa. — Stengsiuosi kiek galint daugiau siai prirašyti naujų narių prie SLA.

Jei tik stengsiesi broli Bubnį, tai ir prirašysi, nes kas dirba, tas ir savo tikslo pasiekia. O Minersville'je yra didelė dirva SLA. darbuotei, todel tikimės, kad brolis Bubnis savo darbuotę apvainikuos pirma dovana.

— Malonėkite įrašyti ir mane į Auksinį Konkursą — rašo 205 kp. narys Stasys Godelauskas iš Schenectady, N. Y., — nes aš manau, kad iš musų kuopos niekas konkurse nedalyvaus, tai mėginsiu nors aš musų organizacijai pasidarbuoti. O vėliaus pamatysiu kaip man seksis.

Jei tik brolis Godeliauskas mėgins pasidarbuoti, tai pasisekimas užtikrintas be jokių pamatymų. Žmonės besidarbuodami didžiausius kalnus nukasa, tad ką reiškia energiškam darbuotojui šimtuką naujų narių prirašyti prie SLA.

— Malonėkite man prisiųsti 100 aplikacijų prirašinėjimui naujų narių į SLA. — rašo 34 kp. pirm. Jonas J. Gerdauskas iš New Britain, Conn. — Pereitame kuopos susirinkime apsiėmiau buti ir šiais metais kuopos pirmininku ir taipgi kartu apsiėmiau dalyvauti ir Auksiniam Konkurse, bet pas raštininką buvo tik apie 25 aplikacijos, kurias į keletą dienų išpildžiau. Raštininkas apsiėmė tuojaus man gauti aplikacijų, vienok jau antra savaitė ir aplikacijų dar nėra, o čia žmonių negaliu apsiginti — pilnas ofisas priėjo kai dažinojo, kad aš esu kuopos organizatorium. Taigi malonėkite kuogreičiausiai siųsti aplikacijas, užką busiu begalo dėkingas, nes tuomi prigelbėsite man greičiau šimtinę gauti.

Dieve padėk broliui Gerdauskui kad ir tukstantinę gauti! Mes jam to nepavydime — dargi džiaugiamės tuomi. SLA. Sekretorė sako aplikacijas pasiuntusi speciale kablegrama, o šimtinė — dar-gi auksinė šimtinė jau guli Pittstone ir linksmai šypsosi žiurėdama į New Britain'ą.

— Meldžiu įrašyti ir mane į Auksinio Konkurso knygą, nes kuopa mane išrinko organizatorium — rašo 132 kp. org. Jonas Zubrickas iš Seltzer, Pa. — Mėginsiu prirašyt visus mųs miestelio lietuvius prie SLA.

Ot, šitaip kalbėti tai ištikrųjų gali tik drąsus ir darbštus darbuotojas! Nors prirašyti visus Seltzer lietuvius prie SLA. nėra lengvas darbas, tačiau yra labai galimas daiktas, kad brclis Zubrickas savo žodį dalaikys, nes matyt ne juokais tokį drąsų pareiškimą padarė.

— Malonėkite įregistruoti ir mane į Auksinio Konkurso darbuotojų eilę — rašo 204 kp. org. J. Gudišauskas iš Tamaqua, Pa. — Pasižadu dirbti kiek išgalėdamas ir jau neblogą pradžią turiu — jau 5 naujus narius prirašiau. Darbuosiucs ir tolinus ir tikiuosi apturėti užtai dovaną.

Suprantama, apturėsi dovaną ir dar kokią dovaną — aukso šmotą! Juo didesnė skaitlinė naujų narių bus įrašyta Tamstos sąskaiton, juo didesnį šmotą aukso laimėsi, todel mėgink broluži pasidarbuoti tiek, kad laimėtai aukso šmotą kaip arklio galva!

— Malonėkite įrašyti ir mano vardą į Auksinio Konkurso darbuotojų eilę — rašo 27 kp. sekr. Stasys Petrila iš Auburn, Ill. Aš pasižadu darbuotis kiek išgalėdamas SLA. labui laike šio Auksinio Konkurso.

Už pasižadėjimą — ačiu! O už naujus narius gausi skambančio aukso, kurio malonus balselis net ir kunigų širdeles sužavėja.

— Na, šiaip taip pasisekė sumedžioti 8 naujus narius per sausio mėnesį — rašo 14 kp. org. V. P. Banionis iš Cleveland, Ohio. — Turiu išpildęs ir daugiau aplikacijų, bet kiti neatsilankė susirinkiman, todel atsilankys vėliaus. Sekančiam kuopos susirinkime tikiuosi bus geresnės pasekmės. Kiek man teko patirti, tai nėra taip sunku prirašyti lietuvius prie SLA. Ypatingai moteris greičiau galima prikalbinti, negu vyrus. Ar moterys daugiau supranta apie apdraudos svarbą ar kas yra — nežinau, bet jos greičiau rašosi prie SLA., negu vyrai. Kaip bus taip, bet šimtinę turiu padaryti!

Puiki užbaiga! Kodel broliui Banioniui lengviau prirašyti moteris prie SLA., negu vyrus, tai tuo tarpu sunku pasakyti. Kuomet pabaigoje konkurso tilps „Tėvynėje" visų konkurso darbuotojų paveikslai, tuomet gal galėsime išrišti šitą brolio Banionio slaptybę.

— Malonėkite įrašyti ir mane į Auksinį Konkursą — rašo 105 kp. org. T. A. Sakaitis iš Dayton, Ohio. — Kuopa mane išrinko konkurse dalyvauti ir aš pasitikiu gerų pasekmių.

Gerai, gerai, kad brolis Sakaitis pasitiki. Kuomet yra pasitikėjimas savo jėgomis, tai ir laimėjimas užtikrintas! Juk ir raštas šventas sako: „tikėjimas žmones sveikais padaro!"

— Malonėkite įrašyti ir mane į Auksinį Konkursą — rašo 275 kp. org. S. Janarauskas iš Springfield, Ill. — Gal Tamstoms bus įdomu, kad aš drąsiai stojų lenktynėse su 158 kp. organizatorium gerb. J. Jurkoniu, kuris pereitame SLA. konkurse aplenkė net didžiąsias lietuvių kolonijas ir laimėjo SLA. organizatoriaus šampiono laipsnį. Žinodamas, kad gerb. Jurkonis tą garbę laimėjo per savo neatlaidų darbą, todel nepavydėdaman jam tos garbės, neigi turėdamas tikslo dabartinei jo darbuotei kliudyti, stoju į lenktynes su savo kaimynu, kad pasidarbuoti SLA. labui ir tų savo brolių lietuvių naudai, kurie dar nepriguli prie SLA., todel p. Jurkonis turėtų gerai apsižiurėti, kad aš jo nepralenkčiau, nes jau pradžią turiu — jau prirašiau du nariu ir turiu kelis pasižadėjusius. Taigi linkėdamas savo kaimynui geriausių pasekmių, dėsiu visas savo pastangas, kad jį pralenkti.

Brolis Janarauskas tikrai turi dzukišką drąsą, jei jisai išdrįsta jau pergale apsivainikavusiam savo kaimynui šitokiu budu į pašonę „stukseci". Na, matysime kuris Springfieldo organizatorių bus galingesnis. O tuo tarpu linkime abiem po tukstantinę naujų narių laimėti.

— Šiuomi pranešiu, kad ir aš stoju į Auksinio Konkurso darbuotę — rašo 64 kp. sekr. V. Čepaitis iš Baltimore, Md. — Jau pradžiai vieną naują narį turiu — kaip matai bus ir daugiau! Siųskite šimtinę aplikacijų.

Nors brolis Čepaitis nepažymi prie kokios skaitlinės siekia, bet reikalavimas šimto aplikacijų rodo, kad jisai laimės pirmą dovaną. Bet ir negaila šimtinės aukso tokiam SLA. darbuotojui, kaip brolis Čepaitis.

S. L. A. REIKALAI

„VISUOMENĖS DOMEI."

Tokiu antgalviu tilpo „Tėvynės" 3 num. (be redakcijos pastabos) netai straipsnelis, netai skelbimas Povilo Jurkonio, 158 kp. organizatoriaus iš Springfield, Ill., neva reikale SLA. Auksinio Konkurso vajaus, kad prirašyti prie SLA. kuodaugiausiai naujų narių. Kad vajus yra girtinu dalyku, niekas to neginčys, bet tokis budas naujų narių prirašinėjimo musų organizacijai nenaudingas ir net prieštariauja SLA. įstatams. SLA. įstatai reikalauja, kad naujas narys butų priimtas kuopų susirinkimuose beveik vienbalsiai ir kad jisai butų perstatytas dviejų kuopos narių, kurie jį gerai pažįsta ir gali paliudyti, kad kandidatas yra gero, doro budo ir pavyzdingų papročių. Taigi iš šito gali buti aišku kiekvienam, kad SLA. įstatai reikalauja iš naujai įstojančio nario ne vien fiziškai buti sveiku, bet ir protiškai buti sveiku, doru ir pavyzdingu žmogumi. Kiekvienas pripažins, kad tokis reikalavimas butinas, nes iš praeities SLA. gyvenime įvykių galime pasimokinti, kad ne visuomet organizacijai išeina naudon daugybė narių.

Taigi nors organizacijai svarbu turėti kuodaugiausiai narių, bet lygiai yra svarbu, kad tie nariai butų dorais, teisingais ir pavyzdingais žmonėmis, kad jie laikytų visuomet savo pareiga organizacijos labą daboti, o ne jai kenkti turint užslėptus kokius nors tikslus. To reikalauja ir SLA. įstatai, nes organizacijos tvirtybė remiasi ne narių kiekybe, bet kokybe.

Dabar pažiurėkime p. Jurkonio recepto. Jisai trokšta prirašyti 100 ar 1,000 naujų narių net pats jų visai nematęs ir nepažindamas, nes užtenka vien pas jį atsišaukti iš bile kur ir jau busi prirašytas prie S. L. A. Jam mat nesvarbu naujai įstojančio nario moralis tinkamumas, bile tik jis gaus dolerį nuo kiekvieno nario ir jam to užtenka. Pagaliau SLA. organui netinka partijų reikalams apaštalauti, nes p. Jurkonis savo pinigus, su pagalba S. L. A. organo agitacijos surinktus, skiria komunistų politiniam fondui, kuris neva gelbsti Lietuvos politinius kalinius. Ir tą savo dovaną jisai garantuoja pogloba Amerikos Darbininkų Partijos 25 kp. Bet svarbiausiai yra ta aplinkybė, kad p. Jurkonio pasirinktas kelias gali duoti musų organizacijai tokių narių, kurie kaip tik išeitų jai ne į naudą ir pagaliau tuomi laužoma SLA. įstatai, nes ne sulig jų nurodymo nauji nariai priimami į organizaciją.

Man visai nenuostabu, kad p. Jurkonis tokį planą sugalvojo, nes jam norisi pasitarnauti savo partijai su SLA. organo pagalba. Bet man begalo nuostabu, kad SLA. organas tokį atsišaukimą talpino, tuomi sankcionuodamas SLA. įstatų laužymą. Kas tą padarė — redakcija ar administracija, visai nesvarbu, nes užtenka vien to, kad SLA. organas garsina tokius budus naujų narių prirašinėjimui, kurie aiškiai priešingi musų įstatams. Yra prasižengimu net ir apmokamas tokis skelbimas talpinti SLA. organe.

Kiekvienai organizacijai yra naudinga turėti skaitlingai narių, taigi ir Susivienijimui tas yra naudnga, bet ne tokių narių, kokius p. Jurkonis mums žada. Pagaliau, tenka pastebėti, kad ir pats p. Jurkonis ne tuo tikslu tą savo atsišaukimą skelbia, kad organizacijai gero padaryti. Jei jam ištikrųjų rupėtų musų organizacijos labas tai jisai butų tą numatomą šimtinę ar tukstantinę paždėjęs SLA. Našlių ir Našlaičių Fondui arba SLA. narių pesvaikačių sušelpimui. Tuo met ir jo planas, nors ir neleistinas SLA. įstatų atžvilgiu, tačiau nebutų tiek smerktinas; butų galima jį pagirti už gerus norus pasitarnauti organizacijai. Dabar-gi kiekvienam yra aišku kuriems dievams jisai nori pasitarnauti laužydamas SLA. įstatus ir išnaudodamas jo organą tai savo agitacijai.

Baigdamas noriu pastebėti, kad visų narių ir kuopų yra pareiga daboti musų organizacijos gerovę ir jos ateitį ir nepriimti į narius tokių žmonių, kurie stoja musų organizacijon tuo tikslu, kad ją griauti, joje vaidus keliant ir ją naudojant savo partijos siauriems tikslams. Ligi šiol priiminėta į organizaciją visoki žmonės, visiškai neatsižvelgiant į jų pasielgimus ir todel musų kuopose jau eina neužbaigiami vaidai už partijų reikalus, kas nieko bendro neturi su musų organizacijos tikslais. Jau pagaliau paleista net obalsis, kad SLA. reikalinga pavesti į tokias rankas, kad jo pinigais ir organe butų vedama propaganda už Rusijos reikalus. Jau pradedama reikalauti, kad „Tėvynėje" nebutų talpinami Lietuvos ir musų tautos reikalus paliečianti rašiniai. Kur mes nueisime ir toliaus neatsižvelždami ką priimame į organizaciją? Taigi dabar laikas apsižiurėti, kad į musų organizaciją neįsibrautų toki nariai, kurie yra priešingi SLA. pagrindiniams dėsniams.

Senas SLA. Narys.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

129 kp., Chicago, Ill.

Vasario 4 d., 1923 m., SLA. 129 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Atidarius pirmininkui — St. Grišiui susirinkimą, tarp kitko tapo:

1. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir vienbalsiai be pataisymų priimtas;
2. Vienas naujas narys priimtas;
3. Išrinktas šiems metams oficialinis kuopos korespondentas — Juozas J. Auryla;
4. Nutarta artimoj ateityje surengti prakalbas kuopos naudai;
5. Nutarta ateinantį vasaros sezoną surengti kuopos vardu keletą draugiškų bei šeimyniškų išvažiavimų į sodus;
6. Pakeltas klausimas paaukauti Klaipėdos apgynimo reikalams esantį kuopos iždė L. L. P. boną, bet apkalbėjus klausimą, likosi atidėta sekančiam susirinkimui galutinai išspręsti.

Kuopos Korespondentas.

54 kp., McAdoo, Pa.

Viskas butų gerai, tik musų miestelyje yra maža lietuvių, todel mažai yra vilties, kad musų kuopos Auksinio Konkurso organizatoriui tektų didesnė dovana laimėti. Vienok organizatorius perdaug nenusimena ir sako, jog tankiai ir iš mažo debesėlio buna daug lietaus.

Iš kuopos sekretoriaus raporto paaiškėjo, kad kuopa narių turi sekamai: vyrų 25, moterų 5 ir vaikų 8; viso 38 narius. Kuopos iždė ligi sausio 7 d. 1923 m. pinigų buvo $75.75. Iždo globėjai peržiurėjo knygas ir viskas atrasta kuogeriausioj tvarkoj — knygos sekretoriaus su iždininko sutinka.

Kuopos narys.

294 kp., Carlinville, Ill.
Kuopos apyskaita už 1922 m.

1922 m. kuopa viso įplaukų turėjo $395.71
Kuopa Centrui viso išmokėjo 376.52

Kuopos išdė liko $19.19

Kuopos išdė viso buvo $111.17. Iš kuopos išdo išmokėta: auka P. Klapeckui $5, mokesniai į SLA. 9-tą apskritį $5.30, paimta iš kuopos išdo surengimui šeiminiško išvažiavimo (pikniko) $21, alga raštininkui $12, visos kitos išlaidos $8.12. Viso kuopa išlaidų turėjo $51.42; liko $78.94. Kuopa turėjo nedatekliaus $32.23.

Centras išmokėjo 294 kuopos nariams ligoje pašalpų $163.50. Vadinasi, Centras išmokėjo 294 kuopos ligoniams daugiau, negu kuopos nariai sumokėjo mokesnių į pašalpos skyrių.

K. Bielskis — fin. rašt.

PRANEŠIMAS SLA. 9-to APSKRIČIO KUOPOMS.

Jau buvo patalpinta „Tėvynės" 3-čiam numery pranešimas SLA. 9-to apskričio ateinančio suvažiavimo, kuris įvyks 25 dieną vasario, 10 valandą ryte. Frank Henriko svetainėje, tačiau pereitame SLA. 155 kuopos susirinkime įvyko didelė suirutė tarpe svetainės savininko ir SLA. 155 kuopos, todel esu priverstas permainyti suvažiavimo vietą. Laikas pasilieka tas pats, bet vieta suvažiavimui paimta kita, butent Prosperity Kliubo svetainėje, Benld, Ill.

Apskričio raštininkas—
A. Laukaitis,
Box 156, Benld, Ill.

ATSIŠAUKIMAS

Į SLA. 3-čio apskričio, Pittsburgh'o apylinkės kuopas, organizatorius ir visus Auksinio Konkurso darbuotojus.

Draugai, SLA. kp. organizatoriai ir visi Auksinio Konkurso darbuotojai! SLA. yra paskelbęs Auksinį Konkursą ir musų organizatoriai visose lietuvių kolonijose naudojasi tuo paskelbimu ir stoja darban, kad padarius auksinės naudos ir sau, ir SLA.

Na, o mųs, Pittsburgh'o apylinkės, organizatoriai ar yra tin kamai prisirengę tam didžiam darbui, kuris stovi prieš musų akis ir laukia darbininkų? Galima sakyt, kad ne, nes iš 30 kuopų organizatorių vos keletas yra užsiregistravę į Auksinį Konkursą. Kur kiti mųs organizatoriai — ką jie veikia ir ko jie laukia? Jei mes norim, kad darbas butų sekmingas ir našus, tai mes turim tam darbui tinkamai prisirengti ir bendrom spėkom dirbti, kad galėtu mėm tinkamai išnaudoti tą didžiulę dirvą, kuri randasi Pittsburgh'o apylinkėje ir tam yra reikalinga geras skaitlius SLA. darbuotojų-organizatorių.

SLA. 3-čio apskričio valdyba skaito sau už pareigą šaukti kuopų organizatorių ir visų darbštesniųjų SLA. narių suvažiavimą, kad mes galėtumėm bendrai aptarti Auksinio Konkurso darbuotę ir pasidalyti mintimis delei sekmingesnio veikimo ir suvažiavimui rekomenduojam sekančią dienotvarkę:

1. Išrinkimas susirinkimo tvarkos vedėjų;
2. Organizatorių pranešimai iš jų kuopų veikimo Auksinio Konkurso reikalu;
3. Pranešimai ir pasitarimai apie sutvėrimą naujų kuopų ir sudrutinimą silpnųjų;
4. Pasidalinimas nuomonių apie agitacijos budus bei priemones;
5. Organizatorių nauji sumanimai delei sekmingesnės darbuotės Auksinio Konkurso vajuje.

Suvažiavimas įvyks Lietuvių Mokslo Draugystės Name, Soho dalyje, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa., vasario 25 dieną. Posėdžiai prasidės nuo 10 val. ryte.

Dar kartą primenam gerbiamiems kuopų organizatoriams ir veiklesniems SLA. nariams, kad dalyvautumėt šiame suvažiavime ir atliktumėt savo pareikas kaipo SLA. nariai, linkėdami gero savo garbingai organizacijai.

SLA. 3-čio apskričio valdyba:
Pirm. — **Aleks. Vainorius,**
Vice-pirm. — **Petras Liepas,**
Užrašų rašt. — **S. Bakanas,**
Turtų rašt.—**Stasys Kumeta,**
Iždininkas — **Tamas Gelčis.**

PRANEŠIMAS IR SYKIU KVIESLYS.

SLA. Wisconsin valstijos apskritys ruošia didesniusį programą, arba kitaip sakant bus toks triukšmas, kad net patys rengėjai prisibijo, kad iš to didelio programo nepradėtų dangus su žeme maišytis.

Vasario 25 d. Racine, Wis., Turner Hall, Hubbard St., 2 val. po pietų subendrintomis spėkomis ruošia teatrą — loš šiuos komiškus veikalus: „Dinamito Dirbtuvė" ir „Amerikos sportas". Prie to bus juokingų monologų ir deklamacijų. Atlikus sceniską dalį programo, bus koncertas, o po koncertui „liurbio šokis"; kas jį greičiaus pašoks, tam skiriama dovana auksu 5 doleriai. 6. val. vakare draugiška vakarienė, kurioje kalbės pakviesti kalbėtojai iš Chicagos ir iš kitur. Vakarienę suvalgius tau tiški šokiai: ztikelis, klumpakojis, aguonėlė, suktinis, saldaus miego ir kiti, tęsis iki 11:30 val. nakties. Taipgi su tais pačiais įžangos tikietais bus leidžiama dalyvauti išlaimėjime auksinės plunksnos, vertės $15.00. Laike šokių bus skrajojanti krasa.

Programą išpildys sekamai: teatrališką dalį raciniečiai su milwaukiečiais ir dalis iš Kenoshos, koncertinę dalį —Kenoshos ir iš Chicagos dainininkai ir keli iš Racine prisidės; su „liurbio šokiu" pasirodys Milwaukės lietuviai — raciniečiai padės, o kenoshiečiai žiurės.

Visą programą ruošia trys SLA. kuopos: Kenoshos 212 kp., Racine 100 kp. ir So. Milwaukės 133 kuopa. O Milwaukės 177 kuopa kviečiama šį sykį į svečius. Taigi jau pati priderystė sako, kad mes butinai susirinktumėm visų tų trijų kolonijų lietuviai, nes turėsime progos linksmai laiką praleisti, o kas svarbiausiai, susipažinti kaipo kaimynai ir užmegsti tvirtus draugiškus ryšius ateities platesniam veikimui.

Visas uždarbis skiriamas naujo apskričio sustiprinimui. Tikietus į tą parengimą galite gauti ant vietos, kreipdamiesi į kuopų valdybas.

Privažiavimui šitoks kelrodis: Iš So. Milwaukės ir iš Kenoshos galima privažiuoti imant Dauglas didžiuosius karus, kurie eina kas pusvalandis. Svetainė, Turner Hall, randasi prie Hubbard St. ir be klaidžiojimo galima rasti, važiuojant Dauglas Ave. iki Hubbard St.

Širdingai visus kviečiame ir meldžiame buriais suvažiuoti iš visų suminėtų kolonijų.

Rengimo Komisija.

Kuopu Susirinkimai

Lowell, Mass. SLA. 173 kp. susirinkimas įvyks 18 d. vasario, 2:30 val. po pietų, 15 Daly St., pas Adomą D. Malonėkit visi nariai skaitlingai atsilankyt. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 173 kuopos.

Westville, Ill. SLA. 18 kp. susirinkimas įvyks 4 d. kovo miesto svetainėj. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes praeitam susirinkime nutarta, kad kuris narys neatsilankys į du susirinkimus, tai trečiame bus nubaustas ant 50c. Ateidami atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 18 kuops.

K. P. Jokubaitis — sekr.

Paieškojimai

Paieškau švogerio Motiejaus Karolbos. Iš Lietuvos paeina iš Pandelio miestelio, Rokiškio apskr. Apie devyni metai atgal gyveno Chicagoj, o dabar girdėjau kad gyvena kur tai apie Pittsburgh, Pa. Turiu svarbų laišką nuo jo sunaus Povilo iš Rusijos. Malonėkite atsišaukti pats arba kas žinote tokį meldžiu pranešti, už ką busiu dėkinga. Mano adresas:

SALOMIJA KAMINSKIENĖ,
4855 Walch Ave.,
EAST CHICAGO, IND.

Dolarių Perlaidos į Lietuvą

Vokiečių markei (Lietuvos Auksinui ir Ost-Rubliui) pradėjus staiga kristi žemyn, pabaigoje pereitųjų metų, Lietuvoje žmonės jau nebenorėjo imti tų markių ir reikalavo dolerių. Dolerio visur reikalauja: Francijoj, Vokietijoj, Lietuvoj ir tt.

Bet dabar Lietuvoje sąlygos persimainė: **Lietuva turi savo pinigus Litus, paremtus auksu taip pat, kaip ir Amerikos doleriai.** Dabar visoje Europoje tvirčiausi pinigai yra Lietuvos Litai.

Daugelis žmonių, siųsdami Lietuvon pinigus, vis dar reikalauja, kad ten butų išmokėta butinai Amerikos doleriais, lyg ir nepasitikėdami pinigais savo Respublikos, už kurios nepriklausomybę kovojo visa tauta, taip Lietuvoje, taip ir Amerikoje. Tuo tarpu gi jie nežino, kaip kartais sunku yra dolerius Lietuvoje išmokėti. Ir taip yra del tų priežasčių:

1. — **Lietuvos pinigai Litai yra paremti auksu ir aukšta užsienių valiuta,** k. t. doleriais, svarais sterlingų ir tt. Todel Lietuvos Bankas renka ateinančius į Lietuvą dolerius ir laiko juos kaipo garantiją už Lietuvos Litus. Juo daugiau dolerių Lietuvos Banke, tuo tvirtesni bus Litai, tuo geresnė bus ekonominė Lietuvos padėtis. Dolerių į cirkuliaciją Lietuvoje neleidžiama. Taigi gavus iš Amerikos dolerius, juos visvien reikia mainyti į Litus, norint ką nors Lietuvoje pirkti.

2. — **Kad sustabdžius Lietuvoje vartojimą visokių pinigų** (dolerių, markių, rublių, kronų ir tt.), Lietuvos valdžia, įvedusi Litus, įsakė bankams, paštams ir visoms valdžios įstaigoms **mokėti ir imti mokesnius tiktai Litais.** Todel ir perlaidos iš Amerikos, ateinančios doleriais, turi buti išmokėtos tiktai Litais. **Norintiems gauti dolerių, bankas, po išmokėjimo perlaidos Litais, perka biržėje dolerius ir išduoda juos priėmėjui.** Už tokį paturnavimą Lietuvos bankai skaito sau tam tikrą komisą.

3. — **Doleriais galima gauti pinigus tiktai bankuose.** Todel priėmėjas, gyvenąs toli nuo Kauno, ar nuo tokio miesto, kur yra bankas, turi daug vargo, ligi dolerius gauna. Kartais ir nuostolių turi pakelti.

Musų patarimas yra siųsti perlaidas Lietuvon tiktai Litais. Tenai pinigų priėmėjas by kuriame Lietuvos Banke galės nusipirkti sau dolerių, jei jų jam reikia.

Baltic States Banke galima nusipirkti Litų (cash). Reikalaukite.

Nepamirškite, kad prisiartina pavasaris, ir Velykos: **Lietuvoje Jusų giminės laukia iš Amerikiečių Velykų pyrago!** Baltic States Bankas tikriausiai Jums patarnaus. Kreipkitės.

BALTIC STATES BANK,
294 Eighth Avenue,
NEW YORK, N. Y.

ATNAUJINK PRENUMERATĄ — NESIVĖLUOK.

Ne vienas naujas skaitytojas praeitais metais, gailėjosi netekęs užpakalinių numerių „Gydytojo" — gailėsi ir tamsta.

„Gydytojas" šiais 1923 metais pajvairintas turiniu, pasidarys gale metų didelė „Sveikatos Knyga". Kitos tokios jai lygios knygos nebus.

Įdėk kopertan $1.00 ir adresuok štai kaip:

„GYDYTOJAS",
3310 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS.
KAINOS PUSIAU NUMUŠTOS.
IMPORTUOTAS ARMONIKAS.
Gautos Pirm Pakilsiant Muitui.
Naujausie Modeliai, Ekstra Stiprus Klavišiai, Galinga Muzika, Dailus Viršai.

Tos armonikos visos yra padarytos iš pirmos klasės medžiagos, ypatingai klavišiai, kurie geriausios rųšies ir padirbti su didžiausia atydžia prityrusių mechanikų. Gerai išlaikyti mediniai viršai, gražiai išdabinti, ypatingai tvirti klavišai, neileidžianti oro ir geriausios rųšies odos dumplės, su nikielio plieno kampais, gero tono garsai, odos liežuviukai, nepaprastai aukštos vertės armonikos.

ARMONIKA Nr. 165, trimis eilėmis 33 raktai, 12 bosų kaina $16.50.
(Reguliarė kaina $35.00).
ARMONIKA Nr. 89, dviem eilėmis, 21 raktas, 8 bosai kaina $8.95.
(Reguliarė kaina $17.00).
ARMONIKA Nr. 67, dviem eilėmis, 19 raktų, 4 bosai kaina $6.75.
(Reguliarė kaina $15.00).
ARMONIKA Nr. 49, viena eile, 10 raktų, 2 bosai kaina $4.95.
(Reguliarė kaina $8.00).

Parašykite savo pavardę ir adresą ir nurodykite Armonikos numeri ir kainą, kuria norite pirkti, atsiųskitė mums 50c. persiuntimo išlaidoms, o už Armoniką užmokėsite kai jums bus ji pristatyta į namus. Jokio riziko čia nėra. Visiškas pasitenkinimas užgarantuotas, arba pinigai bus sugrąžinti.

Mes turime savo sandėlyje tiktai 1.000 tų Armonikų šiomis kainomis. Išpardavus jas, kainos bus pakeltos. Todel parašykite šiandien pat.

Union Sales Company. Dept. 253.
15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

No. 316 — TIKRI IMPORTUOTI AUTOMATINIAI VOKIŠKI REVOLVERIAI „ORTGIES" KAL. 32.
Ima U. S. Colt 32 Kalibro Kulkas.
Kaina $11.50.

Tai yra vienas iš aukščiausios rųšies Automatinių Revolverių pasaulyje. Visiškai atvangus ir ištikimas, labiausiai akuratinis ir tvirtas, su uždaru ir išmetančiu patronus priei taisu. Po kiekvieno šuvio tuščias patronas automatiniai išmetamas ir jo vieton pilnas patronas pats išoka, šovimui. Mėlsvo plieno apdirbimas, riešuto medžio rankena. Šauja 9 šuvius. Geriausis vokiškas Automatinis Revolveris, koks kada buvo atgaben tas. Vertas bent $20. Mes importuojame juos dideliame skaičiuje ir pertai galime pardavinėti žemiausiomis kainomis. Kaina $11.50, ekstra 35c. persiuntimo išlaidoms.

Tie Revolveriai yra gauti pirm pakilsiant muitui. Liko jų dar vienas tukstantis ir juos parduosime ta pačia kaina, po $11.50. Po to kainos bus pakeltos.

Tikras Importuotas Automatinis „Mauser" Kalibras 25, Kaina $13.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies" Kalibras 25, Kaina 11.00.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies" Kalibras 32, Kaina 11.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Ortgies" Kalibras 38, Kaina 12.25
Tikras Importuotas Automatinis „Owa" Kalibras 25, Kaina 9.95.
Tikras Importuotas Automatinis „Dreyse" Kalibras 32, Kaina 9.50.
Tikras Importuotas Automatinis „Sauer" Kalibras 25, Kaina 12.25.
Tikras Importuotas Automatinis „Sauer" Kalibras 32, Kaina 12.75.
Tikras Importuotas Automatinis „Luger" Kalibras 30, Kaina 24.45.
Mašna bile šautuvui, $1.75; persiuntimo išlaidos 35c. ekstra.

Užsakydamas, nurodyk šautuvo numerį ir kalibrą, kurio nori, ir atsiųsk 35c. persiuntimo išlaidoms, likusius pinigus užmokėsi kai šautuvas bus tau pristatytas. Visiškas pasitenkinimas užgarantuotas, arba pinigai grąžinami. Rašyk šiandien pat.

Union Sales Company Dept. 385.
15 S. Desplaines Str., Chicago, Ill.

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE
Trumpiausias susisiekimas su visoms dalims LIETUVOS

Savaitiniai išplaukimai nuo Pier 86. North River, 46-th St., New York, 12 val. diena.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Dideli valgymo kambariai, salonai ir pasivaikščiojimo dėniai skiriami 3 klasai. Ant laivų „Mount Clay", „Hansa", „Bayern", „Mount Carroll" ir „Thuringia" yra speciališku kajutu.

Nauji triju šriubu laivai „Resolute", „Reliance" ir „Albert Ballin" patarnauja 1-mos, 2-ros ir 3-čios kl. pasažieriams. United American Lines, 39 Broadway, New York arba autorizuotu agentu.

NAUJAUSIA LABIAUSIAI PAGERINTA MUZIKOS ŠVEICARIJOS DĖŽUTĖ TIKRAI IMPORTUOTA.

Tikroji kaina — $25.00. Specialė kaina — tiktai $11.95.

12 Nesudaužomų Plieno Rekordų Dykai: Tiktai Laike Šio Mėnesio.

Tamsta nusistebėsi ir busi sužavėtas, išgirdęs stebėtina muziką iš tos naujai pagerintos Muzikos Dėžutės, tik ką importuotos iš Šveicarijos. Tai yra įstabus Muzikos Instrumentas del jo labai tvirtos konstrukcijos ir melodingo tyro tono. Jis griežia kai gramofonas, tik dailiau ir maloniau. Jo plieno rekordai yra labai tvirti ir nesudaužomi. Tai yra labai aukštos rųšies Muzikos Instrumentas, griežiąs vien užsukamuoju motorėliu. Jis griežia stebėtinas melodijas, pagamintas garsiausių artistų ir orkestrų.

Padarytas iš geriausios medžiagos su didžiausia dome ir akuratumu. Ačiu labai tvirtiems rekordams, pats instrumentas bus geras per visą amžių. Dėžė yra padaryta iš geriausio ilgai išlaikyto medžio ir yra dailiai išdabinta. Labai graži ir paranki.

12 Plieno Rekordų Duodama Ši Mėnesį Visai Dykai Su Kiekviena Muzikos Dėžute.

Pasinaudok iš to nepaprasto pasiulymo, — siųsk savo užsakymą šiandien ir gauk 12 rekordų dykai. Atsiųsk mums $1.00 depozito ir likusius pinigus $10.95 užmokėsi, kaip Muzikos Dėžutė ir 12 rekordų bus tamstai pristatyta. Garantuojame visiška pasitenkinimą, arba grąžiname pinigus. Rašyk šiandien pat.

UNION SALES COMPANY,
15 S. Desplaines St., Dept. 30,
CHICAGO, ILL.

EXTRA! EXTRA!

Žemiau negu fabriko kaina, 6 barberiški daiktai, kaina $3.95. Tai yra labai pigiai, nes šie daiktai mažiausia yra verti $9.00. Tik pamislyk ką gauni. Gerą barberišką britvą, gvarantuotą barberišką mašinukę, barberiškas žirkliukes, šukas, gerą diržą ir gerą šepetuką. Šie visi daiktai yra gero padirbimo ir kiekvienas bus jais užganėdintas. Vien barberiška mašiniukė yra verta tiek, kiek mes prašome už visus daiktus. Tokia žema kaina mes parduosime šiuos daiktus tik per trumpą laiką, ir jeigu jųs norite pasinaudoti šiuo pasiulymu, tai prisiųskite 20c. del persiuntimo ir $3.95 užmokėsite, kai daiktus aplaikysite. Garantuojame užsiganėdinimą arba grąžiname pinigus. Rašykit tuojaus, nelaukit nei valandos.

PRACTICAL SALES COMPANY,
1219 North Irving Ave., Dept. 410
CHICAGO, ILL.

LAIVAKORTĖS Į Lietuvą ir iš Lietuvos.
PINIGAI į Lietuvą ir visur.
APDRAUDŽIU (Inšiurinu) visokius daiktus.
PASPORTAI ir kitoki dokumentai.
Dykai duodu patarimus. Adresuokite:
A. S. TREČIOKAS,
195 Adams Street, Newark, N. J.
Tel.: Market 4867

DABAR UŽSIRAŠYK
"AMERIKOS LIETUVĮ"

Amerikos Lietuvis, sąvaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt Amerikos Lietuvį, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

INFLUENZA

užpuola žmones nepaprastu greitumu. Šaltis, skausmas galvoj, nugaroj, rankose ir kojose, raumenų sustyrimas, karštis ir silpnumas apreiškia ją. Ką daryt? Gulkit, arba bukit namie kol sergat ir vartokit

Severos Piles del Šalčio ir Gripo

Sekit pamokinimus ant skrynutės. Kaina 30 centų.

Kvėpavimo organai beveik visuomet užkliudyti ir yra saugu turėt namuose

SEVEROS BALSAMAS KOSULIUI

Kainos 25 ir 50 centų.

Gerklė yra tankiai skaudi ir raudona, bet bus pagydyta, jei

Severo Antiseptol

Yra vartojamas išplovimui jos, arba nosies, idant sunaikinus bakterijas ir užlaikius tuos kelius atvirus.

Kaina 35 centai.

Viršminėti sutaisymai parsiduoda aptiekose.
Visuomet reikalaukit „Severos", neimkit kito.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visokių Kepurių, Kalnierių, Kaklaryšių, Marškinių, Pančiakų, Pirštinių ir daugybė kitų vyrams reikmenų.

Musų Speciališkas Skyrius

Yra pilnas gražiausių lietuviškų: 1 Grafofonam Rekordų, 2 Player piano volelių, 3 Su visokiais skaitymais į Lietuvą rašymui popierių, 4 Lietuviškų knygų, 5 Trejų devynerių ir tt. Musų krautuvė yra viena lietuviška visam E. ST. LOUIS, ILL. ir didelėj apielinkėj kitų miestų. Viską parduodame taip pigiai kaip ir didžiausiose krautuvėse Amerikoje.

VOLELIAI PLAYER PIANUI SU ŽODŽIAIS:

1	Lietuvos Himnas	$1.00	1	Pamylėjau vakar ir šėriau žirgelį	1.25
2	Vyčių Himnas	1.00	2	Daugel buvo, linksma daina	1.25
3	Jojau diena	1.00			
4	Kas man darbo	1.25			
5	Laiškas pas tėveli	1.00			
6	Suskintas kvietkelis	1.00			
7	O Lietuva numylėta	1.25			
8	Vai kalba žada	1.00			
9	Gana brol. mums miegot	1.00			
10	Pas darželį 3 mergailės	1.00			
11	Skyniau skynimėli	1.00			
12	Siuntė mane motinėlė	1.00			
13	Plaukė sau laivelis	1.00			
14	Saulelė raudona	1.00			
15	Oi tu ruta, ruta	1.00			
16	Noriu miego	1.00			
17	Oi, Oi, Oi,	1.00			
18	Pasisėjau žalia ruta	1.00			
19	Pamylėjau vakar	1.00			
20	Ak myliu tave	1.00			
21	Meilė	1.00			
22	Vai aš pakirsčiau	1.00			
23	Šių nakcialy per nakcialy	1.00			
24	Kas nuramins man širdele	1.00			
25	Sudiev gimtinė	1.25			
26	Esu ant šio svieto	1.00			
27	Era mano brangi	1.00			
28	Už šilingėlį	1.00			
29	Nesigraudink mergužėle ir Einu per dvareli	1.00			
47	Lietuva brangi	1.00			

SU ŽODŽIAIS.

51	Šaltišius	1.00
53	Ko liudit sveteliai	1.00
54	Dovanojo	1.00

ŠOKIAI:

30	Lietuviška muzika	1.00
31	Sudiev, mazurka	.75
32	Klumpakojis ir pakeltkojis	.75
33	Žirgelis	.75
34	Aguonėlė, mazurka	.75
35	Dėdienė, polka	.75
36	Vengerka	.75
37	Suktinis ir rutu darželis	.75
38	Varpelis, valcas	.70
39	Dėdukas, polka	.70
40	Noriu miego	.70
41	Vamzdelis	.70
42	Ant bangu, valcas	.70
43	Barbora, Polka	.70
44	Vėjo vestuvės, valcas	.70
45	Dunojaus bangos, valcas	.70
46	Mėlynas Dunojus, valcas	.70
48	Žvaigždelių lytus, polka	1.00
49	Liepelė, polka	1.25
50	Lietuviškas šokis	.60
52	Krakoviakas, šokis	.70

ŠOKIAI BE ŽODŽIU.

55	Linksmas kaimieti, Polka	.75
56	Vengerka	.75

Trejas Devyneres, pakelis po 50c., 75c. ir $1.00. Popieros su įvairiais paskaitymais, laiškams rašyti į Lietuvą 12 už 25c. „Columbijos" išdirbystės lietuviškų Rekordų, turime pilną pasirinkimą, tik čia del brangumo vietos negalime vardais paskelbti. Tik parašykite laiškelį, o mes tuoj pasiųsime jų sąrašą, KATALOGA. Perkantiems sykiu už mažiaus kaip $3.00 vertės prisiuntimo lėšų negalime apmokėti. Išsikirpkite šį paskelbimą, kad žinotumėte musų vietą.

J. N. ZICZKUS
539 COLL. AVE., E. ST. LOUIS, ILL.

Kelionė iš Lietuvos Atgal į Ameriką

Rašo Julius Baniulis.

(Užbaiga).

Prie to dar reikia pasakyti, jog be pusryčių, pietų ir vakarienės pasažieriams dar buvo duodama 10 val. išryto bulionas su krekėmis, 3 val. po pietų kava ir pyragas ir po vakarienės įvairių sandvičių (sandwiches).

Laikas ant laivo bėga nepaprastai greitai. Tai muzikos pa klausai, o ji beveik per ištisą dieną girdisi — štai benas groja I kl. pasažieriams, tai II kl., tai trečios. Be to pasažieriai gali laiką smagiai bei naudingai praleisti „sitting-room'e", „reading-room'e" arba „smoking-room'e". Pastaramjam yra vidutinis knygynas, kur galima gauti pasiskaitymui knygų. Čia taipjau galima gauti čekerių, šachmatų ir kazyrių. Todel ir nestebėtina, kad „smoking-room'e" stalai, kresės ir visos kitos sėdynės gana dažnai budavo užimtos. Be to negalima palikti nepaminėjus, jog lai ko praleidimui pasažieriai prasi manydavo įvairių žaislų. Žaislų žaidimu daugiausia atsižymėjo trečios klesos pasažieriai, kuriuos paskui pradėjo pasekti ir kaikurie II kl. pasažieriai. Pirmieji, mat, turėjo gana gabų ir linksmo pobudžio organizatorių, austrą, kuris beveik kas dieną vis ką nors naujo sumanydavo ir turėjo tame gero pasise kimo — visuomet turėdavo užtektinai publikos, kuri arba plodavo arba linksmai ir garsiai juokdavos. Pagaliau, I ir II kl. pasažieriai dar turėjo bendrą „gymnasium'ą', kur galėjo prasimankštinti.

Toks, kruvon suėmus, abelnas musų kelionės laivu „S. S. America" per Atlantiko vandenyną įspudis. Žemiau gi paduodu tuos įspudžius, kuriuos kas dieną į savo užrašų knygutę trumpai užrašiau.

Sausio 4 d. — Oras giedras ir gražus. Jura rami, plaukiame lyg didele, plačia upe. Ank sti rytą praplaukėme Dover'į. Abudu pakraščiai pilni žvejų lai vų ir laivelių. Plaukiame „Eng lish Channel'u". Apie 6 val. vakare priplaukėme Southampton'ą, kur laivas sustojo paimti naujų pasažierių. Ant laivo didelis bruzdėjimas: benas groja pasitikdamas naujus pasažierius, senieji pasažieriai kemšasi prie laivo krašto ir kaip įmanydami sveikina stovinčius ant nedidelio laivelio ką tik atvykusius, kurie laukia, kada juos pradės leisti į didelį laivą. Su naujaisiais pasažieriais atėjo ant „S. S. America" pardavinėjanti laikraščius vaikai ir mokantiems anglų kalbą pardavinėjo dienraščius „The New York Herald" (spausdinamą Paryžiuje), „The London Times" ir „The Daily Mail" bei magazinus „Life" ir „Saturday Evening Post". Po valandos musų laivas vėl pradėjo plaukti tolyn.

Sausio 5 d. — Apie 2 val. išryto priplaukėme Cherbourg'ą, kur musų laivas vėl sustojo ir paėmė kitą burį pasažierių. Tai jau paskutinė vieta Europoje, kur musų laivas sustojo. Sekanti musų stotis bus — Hoboken'as. Išaušus dienai pastebėjome, kad šiandien oras ne be toks gražus, kaip vakar — dangus apsitraukęs pilkais debesiais ir lyja. Nors jura ne labai siubuoja, bet kaikurie keleiviai jau pradeda sirgti jurų liga... Prie stalų nebe visi susirinko, o kaikurie kiti nors ir atė jo, bet labai mažai tevalgė; kitas pasitenkino torieliu sriubos, puodeliu arbatos ir vaisiu. Kelionė II kl. gera, patarnavimas pavyzdingas, visur švaru ir tikrai puikųs valgiai, kurių duoda ma tiek daug, kad jokis žmogus, nors jis ir keletą pilvų turėtų, negali suvalgyti. Valgių surašas labai įvairus.

Sausio 6 d. — Išryto dangus buvo giedras. Bet porai valandų praėjus apsiniaukė. Vėjas gana didelis. Nors jura ir ne labai siubuoja, bet vis daugiau keleivių pradeda sirgti.

Susitikome plaukiantį į Europą pasažierinį francuzų laivą. Musų laivo stieban išpliekė Amerikos vėliavą, kurią, anam laivui praplaukus, vėl nuėmė.

Nieko daugiau nematyt, kaip tik vanduo ir dangus, beje ir nedidelis burelis žuvėdrių, kurios lydi musų laivą.

Sausio 7 d. — Oras šiandien buvo vidutinis. Tarpais lijo, o tarpais buvo giedra. Tačiau, palyginant, oras šiltas, nes laivas pusėtinai pasuktas į pietus.

Sausio 8 d. — Iš 7 į 8 d. naktį pakilo didesnis vėjas ir pradėjo laivą labiau supti, bet tik į galus — į šonus nevarto. Bangos didelės, kaip kalnai. Kuriems ne kartą ir ne du kartu yra tekę įvairiais laivais jurėmis keliauti, tie sako, kad laivas „S. S. America" niekados nesivarto į šonus ir todel skaitomas geru laivu jurų kelionėms. Vienu tarpu prieš pietus lijo smarkus stambiais lašais lietus.

Sausio 9 d. — Jura, palyginant, šiandien gana rami. Mažai tesupa laivą. Oras šiltas. Išryto ir po pietų palijo. Vakare oras pasidarė dar šiltesnis ir privertė pasidėti savo ploščius net ir tuos, kurie iki šiol dar nebuvo pasidėję. Laivas plaukia pietų ruožtu, pusėtinai pasuktas į pietu. Šį rytą teko matyti tris dideles žuvis, tur bu ti „blackfish", kurios yra giminingos bangžuvėms. Kaikurie pasažierių tvirtino, buk tai galėję buti rekinai (sharks), bet rekinai, kuomet artinasi į laivą, paprastai suka ratu, o pirmosios plaukė tiesiog, kol išnyko iš akių.

Spėjama, jog šiąnakt priplauksime Gulf Stream.

Šį vakarą II kl. „reading-room'e" buvo šokiai, kuriuose dalyvavo gerokas skaičius pasažierių. Šokių pertraukose šokėjams ir kitiems, kurie tik norėjo, davė ice-creamo ir sandvičių.

Sausio 10 d. — Nors saulė ir patekėjo iš debesio, bet dangus šiandien buvo taip giedras, kaip niekados dar laike musų kelionės ir oras labai šiltas. Mat esame įplaukę į Gulf Streamą— šiltąją vandens srovę. Diena buvo nepaprastai graži ir visi keleiviai susirinko ant dėnio. Pasažieriai džiaugiasi oro gražumu ir šiitumu, gardžiai valgo ir geidžia, kad daugiau tokių dienų butų. Pučia mažas šiltas vėjalis.

Saulei nusileidus iš vandens pradėjo kilti gana tirštas rukas ir laivas turi kartas nuo karto švilpti, kad pranešti apie save ir nesusidurti su kitu laivu, kuriam pasitaikytų plaukti tuo keliu. Dausose matyt žvaigždės, o ant vandens tirštas rukas.

Sausio 11 d. — Dangus apsiniaukęs ir oras daug vėsesnis, negu vakar. Pučia gana šaltas ir smarkus vėjas ir gerokai mėto laivą į galus.

Vakare „reading-room'e" vėl šokiai. Griežia stygų orkestra Amerikos šokius. Kambarys papuoštas tautinėmis Amerikos spalvomis. Pasažieriai džiaugiasi ir gėrisi gražiu kambario papuošimu. Šokėjų atvėsinimui duodama ice-creamas, o pastipri nimui — gardųs sandvičiai.

Sausio 12 d. — Išryto putė gana šaltas vėjas, kuris atėjo nuo Kanados pakraščių, bet jura gana rami. Po pietų oras pasidarė šiltesnis, o vakare visai šiltas ir lijo lietus. Apie 8 val. vakare žiemių rytuose pradėjo žaibuoti ir griaustinis griauti.

Beje išryto iš kažin kur į mu sų laivą atskrido mažas sausžemio paukštukas. Spėjama, kad tai bus kanadiškis, atlėkęs nuo Kanados pakraščių. Ir žuvėdrų pradėjo daug daugiau atsirasti, — bus jų jau į porą šimtų, o musų laivą visu keliu lydėjo koks 20, ar kiek daugiau, kurios naktį nutupia ant vandens ir ilsisi, o dienai išaušus vėl pasiveja laivą. Lengva joms tai padaryti, kuomet jos lekia apie dešimts kartų greičiau už laivą.

Vakare buvo vaidinimas, kurį surengė steward'ai. Vaidino juokažaislę ir gerai prijuokino susirinkusią publiką.

Sausio 13 d. — Tai blogiausia diena laike musų kelionės: pučia smarkus, didelis ir šaltas vėjas, sniegti ir jura apsidengusi didelėmis bangomis. Ir toks oras tęsėsi per visą dieną.

Apie 6:15 val. vakare priplaukėme Nantuckett žibintuvą. Nors oras ir negražus, bet pasažieriai linksmi, nes jau netoli kelionės galas — netoli Amerika.

II kl. valgomoji papuošta tau tinėmis Amerikos spalvomis. Kiekvienam pasažieriui padėta po dėžutę saldainių ir dar vienas mažmožis. Nors tai, palyginant, ne didelės vertės dalykėliai, bet į visus pasažierius tokį įspudį padarė, kad jie tos vakarienės per daugelį metų neužmirš. Ir, žinoma, niekas kitas taip nemoka pasirupinti savo pasažieriais, kaip tik amerikonai — United States Lines vedėjai.

Sausio 14 d. — Išryto oras buvo vidutinis, todel keleiviai gana anksti išryto susirinko ant dėnio ir godžiomis akimis pradėjo žiurėti, ar toli dar Ame rikos pakraščiai. Kaikurie iš Amerikos gyventojų, kuriems likimas leido sugrįžti, pamatę pažįstamas vietas net apsiverkė džiaugsmo ašaromis. Ir nestebėtina. Atsiminus tą vargą ir tuos nemalonumus, kuriuos ame rikonui reikia iškęsti ir tą baimę delei įleidimo Amerikon, visai nėra ko stebėtis, kad jautresnis žmogus neįstengia paslėpti savo jausmų.

Visai arti prie New Yorko priplaukus, pradėjo snigti tirštas sniegas ir nebegalima buvo matyti pakraščių. Tas sniegas sutrukdė musų laivo įplaukimą bent keliomis valandomis.

Skaitant tolumą nuo Cherbourgo iki Ambrose Channel Lightship-V, musų laivas nuplaukė 3,162 mylias kelio. Laikrodis per tą laiką pavarytas atgal 6 val. 8 minutes.

Apie 4 val. po pietų jau buvome perėję inspekciją ir jau stovėjome ant kranto ir laukėme, kol iškels musų bagažą ir muitinės valdininkai peržiurės. O 5 val. jau sėdome į „taxi" ir važiavome į viešbutį — į Amerikos viešbutį, kuris teikia savo svečiams visokių patogumų!

LIETUVOS NAŠLAIČIŲ ŠELPIMO REIKALAI

ATSIŠAUKIMAS Į DIDŽIŲJŲ ORGANIZACIJŲ KUOPAS, Į PAŠALPOS IR KULTUROS DRAUGIJAS IR Į AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĘ.

Amerikos lietuviai nuo senų laikų visa širdim rėmė visokius Lietuvos reikalus. Kreiptasi į Amerikos lietuvius kiekvienoje sunkioje Lietuvos gyvenimo valandoje, ir jie niekuomet neatsisakė ištiesti Lietuvai savo pagalbos ranką. Bet musų kra što padėtis dar yra tokia, kad Amerikos lietuvių pagalbos ir paramos reikia beveik kiekvienoje gyvenimo srityje, ir per ilgą laiką dar jos reiks.

Vienas iš itin svarbių reikalų, kuriuo Amerikoje organizuo tu budu dar nepasirupinta, yra tai Lietuvos našlaičių šelpimo reikalas. Per keletą metų siau tęs Europoje karas, išnaikinęs daugybę musų Tėvynės nekaltų sunų, paliko daug našlaičių, reikalaujančių visuomenės pagalbos. Be to, po karo gyvenimo sąlygos yra dar tokios, kad naš laičių, reikalaujančių pagalbos, nuolatos atsiranda, — taigi ir jų šelpimui, užlaikymui ir auklėjimui galo nesimato. Ypatingai pastaraisiais metais, kuo met Vilniaus sritį užėmę lenkai išvaikė prieglaudas Vilniuje ir visaip persekioja užsilikusias dar musų sostinėje lietuvių įstaigas, iš tenai šaukiasi į mus Kaune reikalaujantieji pagalbos. Jau ne vieną našlaičių burį iš Vilniaus priėmėm ir globojame, laikinoje musų sostinėje Kaune. Prie to, pradėjus grįžti iš Rusijos musų trem tiniams, su jais grįžo burių buriais ir našlaičiai labai dažnai nieko nebežiną apie save nei apie savo tėvus: nežino nei savo vardų, nei vietos, iš kur yra kilę...

Tų našlaičių sušelpimas ir už laikymas gula ant Lietuvos visuomenės pečių. Kas nežino, kad Lietuvos visuomenė yra neturtinga? Kas nežino, kaip ji sunkiai kovojo už Lietuvos nepriklausomybę ir kaip ji sunkiai kovoja už tos nepriklausomybės išlaikymą ir už tinkamą krašto sutvarkymą? Tad tai visuomenei Lietuvoje našta auklėjimo našlaičių yra labai sunki, ir beveik negalima pakelti, be Amerikos lietuvių aktingos paramos.

Lietuvių Moterų Globos Komitetas, kurio veikimo peržvalga nesenai buvo paskelbta Ame rikos lietuvių spaudoje, pasirįžo organizuotu budu kreiptis į Amerikos lietuvius ir prašyti jų paramos ir pagalbos. Tuo tikslu Komitetas atsiuntė Amerikon žemiau pasirašiusias Cent ro Valdybos nares, kad gyvu žodžiu paaiškinus Lietuvos našlaičių padėtį, kad asmeniniai at siliepus į duosnią Amerikos lietuvio širdį. Taigi šiuo atsišaukimu mes ir kreipiamės į Amerikos lietuvių didžiųjų Organizacijų Centrus, į jų kuopas, į pašalpos ir kulturos organizacijas ir draugijas, į pavienius Amerikos lietuvius: **pagelbėkite mums užlaikyti Lietuvos našlaičius, pagelbėkite mums išauklėti juos dorais ir gerais Tėvynės Sunais!** Tie našlaičiai atsirado musų globoje svarbiuoju Lietuvos Istorijos momentu, taigi **pagelbėkite mums taip juos užauginti, kad Lietuva ateityje galėtų iš jų pasidžiaug ti, kad jie ir užaugtų svarbiais Lietuvos darbuotojais.**

Ypatingai mums svarbu yra pabriežti faktas, kad **Lietuvių Moterų Globos Komiteto** Prieglaudos Kaune ir Gielgaudiškyje, kur yra suviršum 200 našlaičių, kreipia didelės domės netik į tai, kad našlaičiai užaugtų sveiki kunu, bet taip pat žiuri, kad gabesnieji jų atsiektų ir mokslo. Vieni jų mokosi įvairių amatų, kiti, linkę prie mokslo, yra leidžiami į mokyklas. Delto tad L. M. G. Komitetas yra pilnas vilties, kad ateitis pasidžiaugs iš tų Komiteto Prieglaudų auklėtinių. Tuo labiaus galės pasidžiaugti ir Ame rikos lietuviai, nes jų aukomis ir jų parama tos Prieglaudos vyriausiai ir išsilaikė. Ačiu priklauso Amerikos Lietuvių Moterų Organizacijoms, kurios iš Chicagos, iš New York, iš Brooklyno ir iš kitų miestų nenuilstančiai musų Prieglaudas šelpė. Bet musų reikalai auga; musų globojamųjų vaikučių skaičius didėja; musų išlaidos dauginasi, o pajamų šaltiniai nepadidėjo.

Šiuo savo atsišaukimu mes kreipiamės į gerb. Amerikos lietuvių visuomenę, kad ji paremtų musų darbą aukomis, kad ji — ypatingai lietuvaitės Amerikoje, susiorganizuotų į Lietuvių Moterų Globos Komiteto Skyrius ir systematingai remtų musų darbą aukomis. Mes prašome Didžiųjų Organizacijų skirti kiek iš savo iždų Lietuvos našlaičiams; prašome ir įvairių draugijų neatsisakyti nuo aukos. Neabejojame, kad ir šiaip lietuvių naujokynų darbuotojai ir darbuotojos nepasigailės aukos taip prakilniam tikslui, kaip auginimas musų krašto našlaičių. Mes prašome, kad kiekviename naujokyne susidarytų komitetas, kurs galėtų tuojaus pereiti per lietuvių grįčias ir parinkti aukų. Gražu butų, jei tokiuose komitetuose vadovaujančią rolę suvaidintų musų lietuvaitės, — kas gi geriau gali atjausti kudikio vargą, jo alkį, šaltį, jo mažytės širdelės sopulius, jei ne moteris, jei ne motina? Taip surinktos aukos turi buti tuojau siunčiamos į **Baltic States Banką**, 294 Eighth Ave., New Yorke, su įsakymu deponuoti pinigus **Lietuvos Moterų Globos Komiteto** sąskaiton. Iš tos sąskaitos pinigai tuojaus pervedami yra Komiteto Centro Valdybai Kaune.

Taip pat prie progos norime čia pastebėti, kad Lietuvoje **Moterų Globos Komitetas** turi apsirinkęs vieną dieną, kurioje yra renkamos aukos, Lietuvos našlaičiams po visą Lietuvą. **Ta diena yra 7 d. gegužės.** Taigi, ir Amerikoje, kur tiktai susidarys toki L. M. G. Komiteto Skyriai, tegul apsirenka 7 d. gegužės, kaipo **Lietuvos Našlaičių Dieną**, ir toje dienoje, renkant aukas vienam ir tam pačiam tikslui Lietuvoje ir Amerikoje, tegul dar labiau susiartina Amerikos ir Lietuvos žmonių jausmai ir širdys!

Baigdamos šį savo atsišaukimą, turime daug vilties, kad Amerikos lietuviai bus ir toliau, kaip lygišiol kad buvo, Lietuvos našlaičių globėjais ir šelpėjais.

Visais reikalais L. M. G. Komitetui rašyti reikia šiuo adresu: **L. M. Globos Komitetas, 294 Eighth Ave., New York, N. Y.** Tuo vardu rašyti čekius ir siųsti juos tuo pačiu adresu.

Su galia pagarma—

Doma Šleževičienė,
Viktorija Vencienė,
Lietuvių Moterų Globos Komiteto Centro Valdybos narės.

LIETUVIAI AMERIKOJE

WASHINGTON, D. C.

Lietuvos Našlaičių Dovana Poniai Hardingienei.

Amerika nemaža yra pagelbėjusi Lietuvos vargo žmonėms po karo. Ir Lietuvos našlaičių prieglaudos yra gavusios tai drabužių, tai maisto, tai gyduolių. Kad parodžius Amerikai Lietuvos našlaičių dėkingumą, Lietuvių Moterų Globos Komite tas sumanė įteikti Amerikos Prezidentienei poniai Hardingienei dovaną.

Kokią jis dovaną galėjo įteikti? Lietuva, nei Lietuvos našlaičiai neturi nei deimantų, nei aukso. Bet Lietuvos našlaičiai turi jautrias širdeles, turi rankytes. Tos jų rankytės, ačiu systematingam lavinimui, yra mitrios. Jie tomis mitriomis savo rankytėmis išaudė Amerikos Prezidentienei dailų šilkinį takelį stalui užtiesti. Dailus, Lietuvos raštais išrašytas, skaidrus, kaip ir pačių našlaičių nekaltos sielos. Ir ta dovana nėra brangi, įkainuojant ją pinigais, auksu. Bet ji brangi kudikių jausmu, brangi tuo, kad per tą dovaną kudikiai išreiškė savo padėką kraštui, kurs ne vienam jų gal ir gyvybę išgelbėjo.

Tą dovaną poniai Hardingienei įteikė Lietuvių Moterų Globos Komiteto Valdybos Narės gg. D. Šleževičienė ir V. Vencienė, Washingtone, D. C., 24 dieną sausio, 1923 metų. Dovana buvo įdėta į dailią medžio dėžutę, papuoštą dviem trispalviais kaspinėliais, — vienas su Lietuvos spalvomis (geltona, žalia, raudona), antras su Amerikos spalvomis (raudona, balta, mėlyna). Ant dėžutės viršelio sidabrinė toblytėlė su parašu (dviem kalbom, angliškai ir lietuviškai): **Poniai Hardingienei nuo Lietuvos Našlaičių, reiškiant dėkingumą už Amerikos pagalbą Lietuvai.**

Prie tos dovanos buvo pridėtas šitokio turinio raštas (paduodame vertime):

„Mrs. Warren C. Harding,
Baltasis Namas,
Washington, D. C.

Sausio 24, 1923.

„Brangi Ponia:—

„Aukšta mums teko garbė įteikti Tamstai šią mažą dovanėlę, padirbtą Lietuvos našlaičių. Lai bunie jį paženklinimu didelio dėkingumo, už pašalpą ir paramą, kokią Amerika davė jiems taip iš pavienių žmonių aukų, taip per Amerikos Raudonąjį Kryžių ir Amerikos Maisto Administraciją, šitoji pagalba atėjo tokiu laiku, kada našlaičiams buvo labiausiai jos reikalinga.

„Leisk Tamsta mums pareikšti Tamstai musų aukštos pagarbos ir tt.

Doma Šleževičienė,
Viktorija Vencienė."

Tai yra pirmas atsitikimas, kad Lietuvos žmonių darbas pa siekė Baltąjį Namą. Pirmas atsitikimas, kad Lietuva šitokiu gražiu budu užmezgė draugingumo santykius su Jungtinių Valstybių Prezidentu. Kreditas ir garbė už tokį gražų sumanymą ir žygį priklauso Lietuvos Moterų Globos Komitetui ir Lietuvos našlaičiams.

K. V.

KULPMONT, PA.

Neteisinga žinia.

„Tėvynės" 4 numeryje š. m. tulas korespondentas A. J. B. savo pranešimu iš Kulpmonto apvesdino mane su p-le Agne T. Barauskiute (gal Baranauskiute?) kas faktiškai da nėra įvykę.

Kadangi toks minėto korespondento neapgalvotas įsišokimas pridarė man ir minimai ma no sandraugei daug nemalonumo, prašyčia kad tatai paskelbtumėt.

J. D. Taunis.

Redakcijos pastaba. Mums labai nemalonu, kad per musų korespondento greitumą ir nepatyrinėjimą nuodugniau dalyko, padaryta gerb. Tauniui ir p-lei Baranauskiutei nesmagumas. Taigi šiuomi atitaisydami tą klaidingą žinutę, kartu atsiprašome gerb. Taunio ir p-lės Baranauskiutės už padarytą jiems nesmagumą.

NEWARK, N. J.

Sausio 28 d. š. m. Šv. Jurgio Dr-jos svetainėj įvyko viešas susirinkimas Klaipėdos krašto reikalais. Susirinkime buvo išnešta rezoliucija, kuri pasiųsta į atatinkamas vietas ir išnešta broliško linkėjimo pasveikinimai, kurie telegramu pasiųsta Klaipėdos krašto lietuviams.

Susirinkime, delei blogo oro, žmonių dalyvavo nedaug, bet visi atsilankiusieji buvo tikrais Lietuvos rėmėjais. Kilus aukų rinkimo klausimui, žmonės patys, nelaugdami nei apsvarstant, pradėjo dolerines prie stalo nešti. Viso aukų surinkta $65.70, kurios antrytojaus po susirinkimo tiesiai pasiųstos Klaipėdos lietuviams. Tolesniam aukų rinkimui tapo įgaliota komisija eiti per namus, kuri susideda iš 10 sekamų ypatų: P. Vileikis, Z. Marozas, P. Mockus, J. Budelis, J. Šikšnius, S. Burokas, V. Gustas, L. Cibaitis, P. Butkus, J. Sereika.

Rep.

Sausio 28 d. vietos lietuvių misiniam susirinkime likos nutarta iškilmingai apvaikščioti Lietuvos neprigulmybės penkių metų sukaktuves, vasario 16 d. Išrinkta komisija pagaminimui programo ir agitacijos vedimui: S. Daunora, V. Antulis, J. Sereika, M. Dvareckas ir M. Truska.

Komisija laikė keletą posėdžių ir ruošia didelį programą; bus daug naujenybių. Todel kiekvienas lietuvis turėtų nepraleisti progos atsilankyti ir išreikšti užuojautą savo broliams Lietuvoje, kurie da ir šiandien kovoja už laisvę taip brangiai įgytą, o priešai iš visų pusių da ir šiandien taikosi užgrobti krauju ir ašaromis aplaistytą Lietuvos žemelę. Suteikim jiems medžiaginę paramą ir išreikškim moralę užuojautą — to jie nuo mųs laukia!

Už komisiją—

M. Truska.

PATERSON, N. J.

Sausio 20 d. Patersono Lietuvių Draugijų Sąryšis perstatė scenoje gana įdomų veikalą — „Du broliu", kas publikai labai patiko. Bet visa bėda tame, kad pas mus nėra svetainės su šiek tiek tinkamesne scena. Apart to, dar ir scenos mylėtojai-lošėjai ar jų vadovai, per nesupratimą ar negalėjimą neišpildo to, ką pasiima, kas šiandien jau neatleistina...

Sausio 27 d. vietos Lietuvos Šaulių kuopa parengė maskaradų balių, kurio visas pelnas ir šiame pokilyje surinktos aukos skiriamos Lietuvos Šauliams at gavimui Vilniaus ir Klaipėdos. Šis vakarėlis padarė begalo gilaus įspudžio į vietos lietuvius, nes rodosi, pirmu kart pamatė keletą savo vientaučių stebėtinai gražiai ir įvairiai apsimaskavusių. Pilietė Danielienė užžavėjo publiką savo puikum kostiumu perstatančiu Lietuvą — Lietuvos trispalvę vėliavą. Žalios spalvos kostiumas ir kepurė išdabinta įvairiomis gėlėmis ir veidrodėliais, gi šonais, išskėstomis rankomis, laiko geltoną ir raudoną spalvas. Ją vedė angelėlis nešantis žvaigždę. Ji laimėjo pirmą dovaną — auk su $5.00. Antras, tai pilietis P. Sakatauskas kostiumuose juokdario begalo juokino visus savo miklumu, delei ko visi šaukė: čia velnias ne žmogus!.. Daugiaus vyrų kostiumuose nebuvo, tai jau apsileidimas...

Trumpoje ateityje yra rengiamas Draugijų Sąryšio didelis koncertas.

SLA. 101 kuopa stropiai rupinasi, kad butų įsteigtas viešas knygynas; kad surinkti visas knygas, kurių gana daug randasi privatėse rankose, iš se niaus gyvavusios skaityklos ir knygyno ir įsteigti viešą knygyną po globa Draugijų Sąryšio. Tai yra prakilnus sumanymas ir reikalingas umai įkunyti!

Prie progos nariu priminti jums gerbiami SLA. 101 kuopos nariai ir kartu meldžiu jųs skaitlingiau lankytis į kuopos susirinkimus, nes mes privalome daugiau domėtis savyšalpos reikalais, savo prakilnios organizacijos augimu, nes ši organizacija yra begalo daug gero padariusi ir daro musų vientaučiams.

P. Girininkas.

— Akcinė b-vė „Stiklas" pabaigė statyti pirmą Lietuvoj stiklo fabriką. Fabrikas įrengtas sulig paskutiniais technikos reikalavimais ir pastatytas kelių kai mų centre ties plentu, netoli gelžkelio, ties Nemunu už 5 kilim. nuo Kauno. Fabrikas galutinai įrengtas ir sausio mėnesy pradės veikti.

ŽMONIU SVEIKATA

APSISAUGOJIMAS NUO „FLU".

Besisaugojant limpančių ligų, svarbiausia yra užlaikyti kuną tvirtai ir švariai. Kunas privalo tinkamai šiltai buti apdengtas ir patartina vartoti vientik sočius ir sveikus valgius, ypatingai įvairias daržoves. Nuosaikumas darbe, poilsy, maiste ir bežaidžiant, taipgi begalinę svarbą turi.

Kaslink maisto turime pastebėti, kad pienas yra vienas iš sočiausių ir lengviausių valgių, ir netik vaikams, bet ir suaugusiems privalo buti nuolatos vartojamas.

Užkrečiamų ligų atsitikime, kaip tai „Flu", labiausia pavojingu yra susigrudimas ar bent susikimšimas; geriausias budas apsigynimo yra kaip galint liuosai užlaikyti ir nuolat vėdinti kambarius.

Taipgi svarbu saugotis žmonių, kurie neužsidengia burnos kosėjant ar čiaudėjant. Užlaikant darbvietes ir namus švariai ir liuosai, saugojanties didelių susirinkimų ar vietų kur daugelis maišosi, vaikščiojant kiek galint ar šiaip bunant tyram ore daug prigelbsti apsigynime nuo limpančių ligų.

Limpančios ligos daug greičiaus užkrečiamos netiesoginiu budu, negu kad tiesiog nuo ligonių, bet šis netiesoginis budas labai lengvai išvengiamas. Epidemijos laikuose patartina visai nesisveikinti, nelankyti nesaugias ir nešvariai užlaikomas restauracijas ar bent užkandžių vietas, reikalauti, kad mėsininkai ir krautuvninkai švariai ir sanitariškai užlaikytų savo prekes, nevartoti bendrų rankšluoščių ar bent geriančių indų. Sulig dabartinių sužinotų šaltinių ir prityrimo geriausias budas išsisaugojimo „Flu" ir kitų visų užkrečiamų ligų yra švarus užsilaikymas.

DELKO DANTYS GENDA.

Rašo *Dr. F. S. Zurwell.*

Pirmiau buvo daug teorijų, spėliojimų apie priežastis gedimo dantų. Bet nedaug metų atgal Dr. Miller'is sugriovė visas teorijas, spėjimus savo moksliškais tirinėjimais.

Dr. Miller'io labaratorijos eksperimentai pertikrino, jog dantys puva nuo lak tinės rukšties, kuri fermentacijos (rugimo) procesu, atsiranda iš krakmolinių valgių, ypač saldumų. Dr. Miller'io eksperimentus užgyrė, priėmė dentisterijos profesoriai ir tekstų autoriai. Praėjo keliolika metų ir vėlesnis fiziologijos moks las surado daugiau ytin svarbesnių priežasčių, kurios gadina dantis.

Maisto kokybė labiausia veikia ant abelnos sveikatos ir podraug ant dantų. Nuodai puvančio maisto žarnose, užnuodija visą kuno sistemą ir kartais užkrečia dantis.

Tyrinėtojas, Dr. P. R. Howe, dabar surado kitą priežastį puvimo dantų. Jis priparodė, kad stoka vitaminų, ypač vandeny tirpstančių B. ir C. vitaminų, arba antiskorbutinio itamino, pagimdo trukdymą kalkinio *metabolizmo*. Užtai, stoka kalkinių druskų dantims ir yra svarbi priežastis ištrupėjimo dantų.

Mes visi turim įvalias patyrimo, kad Europos kaimiečiai atvykę į Ameriką di džiuojasi gražiais, sveikais dantimis. Bet už metų ar daugiau jie pradeda dejuoti delei skaudančių dantų. Žodžiu, ateiviai pirmiausia su amerikonizuoja savo dantis. Vadinas, patys ateiviai gali buti patriotai savo prigimtos šalies, o ne Amerikos, bet jų dantys tuojaus tampa „jankėmis".

Europos sodiečiai valgo daug pieno ir nepadalintų grudų maisto. Amerikoj žmonės valgo daugiausia mėsos ir „poniškos" duonos, kurios maistingiausias dalis maluninkas pavagia ir sušeria kiaulėms bei karvėms. Kitaip sakant, maluninkas atiduoda kiaulėms tą, kas tinka žmonėms valgyti, o žmonėms — niekam netikusią duoną. Pikliuota duona gražiai atrodo ir skani valgyti, bet neturi tos didelės vertės, kurią turi čielų grudų duona.

Eskimosai ir aislandiečiai maitinasi daugiausia mėsa ir turi gerus dantis. Taip, jie turi gerus dantis, — bet jie valgo gyvulius taip, kaip Europos sodiečiai grudus, t. y. valgo visus, tankiai nevirtus, valgomas dalis šviežiai piautų gyvulių.

Kaulai susideda daugiausia iš kalkinių druskų. Todel, maistas turi but turtingas kalkinėmis druskomis vientik del drutų kaulų ir dantų.

Kiekviena ypata privalo gauti nemažiau vieno gramo kalkių į dieną. Vienas gramas kalkių galima gauti geriant dvi kvortas pieno. Taipgi galima gauti įvalias kalkių valgant riešutų, ropės žievių, spinačių, salotų, kopustų ir kiaušinio trynio. Ypatingai suris turtingas kalkėmis.

Augąs minkštas svietas reikalauja du ar tris sykius daugiau kalkių, negu suaugę žmonės. Vaikams reikalingos kalkinės druskos sustiprinimui kaulų ir dantų. Motinos privalo duoti vaikams pieno nemažiau vienos kvortos į dieną. Pusryčiams reikia duoti vaikams (mažiems ir seniems) avižienės košės ar kviečių grudų su pienu. Visoki pasiputę „keiksai", nutarkuoti ryžiai, ir piragaičiai neturi kalkinių druskų.

Amerikoj žmonės įpratę misti daugiausia mėsa. Amerikiečiai visai nebėdoja, kad jų dantys sugedę, nes tai butų neamerikoniškai. Ateiviai gi aimanuoja, skundžias, kad jųjų dantys puva, genda ir skauda. Vienok, ateiviai nenori persiskirti su amerikoniškais kumpiais ir jau. Patys net į lovą eina valgydami šmotą kumpio ir vaikus taip pratina. Vaikus maitina mėsa ir saldainiais, kas supudo dantis.

(Iš „Gydytojas")

PRIEŽIURA INDŲ VARTOJAMŲ PRIE KUDIKIŲ PENĖJIMO.

Visi šaukštai, puodeliai, skaurados, mieros, bankutės ir žindukai, turi buti sterilizuoti verdančiame vandeny tuoj pirm vartojimo. Sterilizuoti reikia ir kiekvienas skuduras ar rankšluostis, kuris vartojamas tų indų nu sausinimui. Buk tikras, kad ir jusų rankos yra absoliutiškai švarios, ir nekosėk nei spiaudyk arti kudikių maisto. Gerai yra perleisti verdančio vandens ir per keną pirm atidarymo, ir žiurėk, kad atidarytojas butų švarus. Tai apsaugos įmones, kurios gali sutaupyti gyvybę. Visoks vanduo reikalingas kudikių maitinimui turi buti pervirintas, ir atvėsintas, ir laikomas kietai užsidarytame stikle. Vienu kartu atvirinkit tik tiek vandens kiek reikia visos dienos penėjimams. Geriausia bonkutė penėjimui yra tokia, kurią galima išplauti su trintuku įkišus į vidų, — bonkutė tinkama, trumpo kaklo, plačios apačios ir išmieruota iki aštuonių uncijų. Naujai nupirktą bonkutę reikia sustiprinti paverdant ją vandeny kokią 20 minutų. Tada bonkutės nieka dos netruks jei į jas pilsi verdančio vandens. Kudikiui pabaigus valgyti reikia viską iš bonkutės išlieti, perplauti šaltu vandeniu ir pripildžius šalto vandens palikti stovinčią iki ją galėsi išplauti su šiltomis muiluotomis putomis, vartojant trintuką (brošę). Tada vėl perplauk per keletą vandenų. Pirm vartojimo įdėk jas į verdantį ir pavirink 15 minutų, idant sterlizavus. Nebeperplauk jų po sterilizavimo.

Koniškas žindukas-čiulpikas yra geriausias delto, kad jį gali išversti ir išvalyti. Čiulpikai su ilgais gumos vamzdeliais arba kitokiais pridėčkais neturi buti niekados vartojami, kadangi sunku juos išplauti. Skylutė čiulpike turi buti tik tokio didumo, kad pripildžius bonkutę ir apvertus ją, pienas gana greitai lašėtų. Jei skylė bus tokio didumo, kad pienas bėgs upeliu, tai kudikis pergreit turės ryti maistą.

Priežiura indų po vartojimui.

Tuoj po vartojimo prašalink čiulpuką ir perplauk jį šaltame ar šiltame vandeny. Patrink išorinę pusę su trupučiuku valgomos druskos ir išversk, perplauk ir patrink su druska, kad nuėmus pieną, ir pavirink penkias minutas. Čiulpikas tuoj bus sausas kaip tik išimsi iš verdančio vandens. Įdėk jį į stiklinę, kuri buvo pervirinta ir kietai prisuk dangtį ir laikyk jį kur nėra daug šviesos. Pirm vartojimo čiulpiką reikia vėl perplauti. Gerai yra turėti prirengta keletą čiulpikų, kadangi juos patinka įvairios nelaimės. Turėtum turėti ant rankų šešias bonkutes ir dvyliką čiulpikų. Prie to, vieną aštuonių uncijų mierą ir bonkutei trintuką.

Jusų kudikis tinkamai augs ir tarps į sveikatą ir stiprybę, jei duosi jam geriausią priežiurą ir geriausį maistą. Vikri ir stipri sveikata yra dalis tukstančių kudikių vartojusių Eagle Pieną. Tą liudija jų dėkingos motinos. Šitoms motinoms nėra kito maisto taip visur vartojamo ir taip pasekmingo kaip Eagle Pienas.

Neeksperimentuok su savo kudikiu teikdamas maistus, kurie abejotini. Borden's Eagle Pienas yra gamtiškas kudikiams maistas, kadangi jame nėra nieko kito, kaip grynas pienas ir grynas cukrus. Nėra abejonių apie jo grynumą ir jo puikias pasekmes. Gydytojai rekomendavo Eagle Pieną tukstančiams ir tukstančiams kudikių, kurie neaugo ir buvo menki. Eagle Pienas yra lengvai suvirškomas, saugus ir patikėtinas kudikių penėjimui.

Paieškojimai

Paieškau Miko Jenevičiaus ir Lepaltų Rebnerių. Pirmiaus gyveno Paterson, N. J. ir laikė saliuną. Meldžiu atsišaukti jis pats ar žinantieji pranešti, nes turiu svarbų reikalą, už ką busiu dėkingas.

—JONAS GRABAUCKAS,
Box 631, Millinocket, Me.

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counseler-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA
GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS. LEIDŽIA A.L.T.S.
„Sandara" talpina daugiausiai gyviausius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. „Sandaroje" telpa daugiausiai visokių apysakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandarai" bendrabarbiauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. „Sandara" išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara" kainuoja: Amerikoje $2.50 metams, $1.25 pusei metų. Lietuvoje: $3.00 metams, $1.50 pusei metų. Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame dovanai.
SANDARA,
327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU
Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siųskite jas LIETUVON!
SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną musų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:
AISOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina $1.25
AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkeliauti, 288 pusl., kaina $1.00
ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina $1.00
Kas ims visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ $3.00. Užsakymus su pinigais siųskite Centrui šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

TĖMYKITE!
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
ISTORIJA
Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istoriją.
Kaina——————$1.50
Drutame apdare $2.00
Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:
"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS
Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25
„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE
KNYGYNE
Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai .. 20c.
Kelionė į šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c
Kražią Skerdynės ir Jos Pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00
Susiprato — 64 pusl. ..... 20c.

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose aktuose ..... 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 ..... 50c.
Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200. Parašė A. J. Jokubaitis 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

Telegramas.

Šleževičienės pirmą syk maršrutas pamainytas, išskyrius New Britain ir vietas kur surengta iki vasario 12 d. Visi susirašykit su Brooklyno Komitetu: Stasys Pauža, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Komitetas.

Brooklynas Iškilmingai Apvaikščios Lietuvos Nepriklausomybės Šventę.

Brooklyno lietuvių bendras komitetas visomis išgalėmis rengiasi kuoiškilmingiausiai apvaikščioti Lietuvos Nepriklausomybės penkių metų sukaktuves.

Šventės apvaikščiojimas įvyks vasario 17 d., 1923 m., 8 val. vakare, kun. Petkaus parapijos salėje, kerte Havemeyer ir North 5-tos gatvių, Brooklyne. Šiose iškilmėse dalyvauti pareiga kiekvieno lietuvio, nes šių metų Lietuvos Nepriklausomybės Šventę apvaikščiojant tenka pažymėti naujus Lietuvos Respublikos laimėjimus, butent prisidėjimą Klaipėdos krašto prie Lietuvos.

Apart to, šių iškilmių programas bus tokis, kokio dar niekuomet nebuvo, nes jame dalyvauja ir Lietuvos Operos artistai: P. Oleka, M. Leškevičius ir J. Byra. Taipgi geri kalbėtojai trumpai nupieš Lietuvos Nepriklausomybės Šventės reikšmę ir planus atvadavimo užimtų Lietuvos dalių. Kad padarius šiokios tokios medžiaginės naudos Klaipėdos krašto kovojantiems lietuviams, nutar tarta imti nedidelė įžanga į šias iškilimes, kurią beabejonės noriai kiekvienas lietuvis užsimokės. Padarykime šią šventę kuoiškilmingiausia ir kuonaudingiausia musų Tėvynei Lietuvai!

Vienas Rengėjų.

Delei Aukų Siuntimo Klaipėdiečiams.

Akyvaizdoje skubaus reikalo teikti Klaipėdiečiams medžiaginės paramos, o tuo tarpu Rytuose nėra susidariusio bendro komiteto, kuriam kiekvienas lietuvis pasitikėtų, vasario 7 d. susirinkę vietos lietuvių laikraščių redaktoriai ir šiaip keletas žymesniųjų visuomenės darbuotojų nutarė paskelbti visuomenės žiniai sekamą rezoliuciją:

Amerikoj kuriasi komitetas Klaipėdai gelbėti. Kol toks komitetas susikurs, reikia daug darbų padaryti, skubiai aukas rinkti, ir jas tuoj persiųsti Klaipėdiečiams. Turint galvoj, kad Lietuvos valstybės joki organai negali buti maišomi su Klaipėdiečių moraliu bei materialiu rėmimu, „Vienybės", „Tėvynės" ir „Garso" redaktoriai, susirinkę ir plačiai tuos reikalus apkalbėję, sutarė paskelbti Amerikos lietuvių visuomenei, kad visos Klaipėdos paramai skirtas aukas siųstų į lietuvių laikraščių redakcijas tol, kol Klaipėdai remti komitetas susikurs. Gi, tokiam komitetui susikurus, redakcijos tas aukas tuoj tam komitetui perduoda, kurs jas ir persiunčia Klaipėdiečiams.

J. O. Širvydas,
S. E. Vitaitis,
L. Šimutis.

Vienok „Tėvynės" redakcijos nuomone yra, kad tų kolonijų lietuviai, kurie jau turi surinkę aukų Klaipėdiečiams, arba artimoje ateityje žada surinkti ir turi prieinamus budus tais aukas persiųsti Vyriausiam Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetui, tegul jas kuoveikiausiai siunčia tiesiog į Klaipėdą.

Sustreikavo Rubų Siuvėjai.

Pereitą savaitę New Yorke sustojo dirbę apie 600 suknių ir jekučių siuvimo dirbtuvių, kurių darbininkai skaitliuje 30,000 išėjo į streiką. Svarbiausieji reikalavimai sustreikavusių darbininkų yra šie:

1. 40 valandų darbo savaitė, vietoje 44 valandų;

2. Darbas nuo savaičių, su visišku panaikinimu darbo nuo kavalkų;

3. Kad turėtų teisę unijos atstovas prižiurėti dirbtuves, kuo met iškyla unijos pasiskundimas ant darbdavių.

Apart šitų reikalavimų yra dar 16 antraeilės svarbos reikalavimų, kurių išlaimėjimui darbininkai pasiryžę kovoti ligi paskutinosios ir reikia pasakyti, kad sustreikavę darbininkai gerai laikosi.

Taipgi vasario 10 d. sustreikavo apie 5,000 skalbyklų darbininkų, prie kurių prisidėjo dar 10,000 vasario 12 d., tuo budu sulaikydami darbą apie 115 skalbyklų New Yorke. Jie reikalauja padidinimo algų 30 nuošimčių išvažiotojams šlapių skalbinių ir nuo $30 ligi $35 į savaitę viduje dirbantiems darbininkams. Jie taipgi reikalauja panaikinimo privatinių kontraktų tarpe išvažiotojų ir darbdavių.

Laiškas į Draugijas.

Atsiradus svarbių reikalų, pasirodė gyvas reikalas sukviesti Didžiojo New Yorko liet. draugijų bei kuopų, be skirtumo politinių pažiurų, atstovų konferenciją, kurion prikviesti ir vietos laikraščių redaktorius ir visuomenės veikėjus, kad sudarius bendrą frontą, bendram darbui ir kovai už Lietuvos reikalus ir lietuvių garbę.

Taigi šiuomi kviečiame Jusų Draugiją, kaipo remiančią Lietuvos ir lietuvių visuomeniškus reikalus, išrinkti ir atsiųsti savo atstovus į šią konferenciją, kuri atsibus 11 d. kovo, 1923, kun. S. Reimeikos salėje, kampas Roebling ir So. 4-th St., Brooklyn, N. Y., 2 val. po pietų. Konferencijon galima rinkti vieną atstovą nuo draugijos ir vieną nuo kas 25 narių.

Konferencijos svarbiausiu faktoriumi yra Klaipėdos ir Vilniaus klausimas, prie kurio randasi ir daugiau svarbių reikalų.

Kadangi Klaipėdos krašto lietuviai sukilo prieš pavergėjus ir pasiryžo kovoti iki laimėjimo, todel mes negalime buti kurčiais, kuomet klaipėdiškiai šaukiasi musų paramos jų kovai už laisvę, už Lietuvos ir lietuvių garbę.

Taigi, gerb., jeigu Jusų Draugija išgali tam svarbiam reikalui kiek iš savo iždo paaukoti ir veikiai paskirtą auką pasiųsti Klaipėdos Gelbėjimo Komitetui, tai tuomi suteiktumėte klaipėdiškiams svarbią paramą. Jeigu patiems nebus paranku paskirtą auką pasiųsti, tai priduokite ją virš minėtai konferencijai, kuri sykiu su pasveikinimu ir draugijų vardais pasiųs ten, kur reikia.

Į konferenciją kviečia tarpsrovinis draugijų Direktoriatas, pritariant vietos veikėjams.

Pasirašo Direktoriato valdyba:

J. P. Mačiulis — pirm.,
U. Kriaučiuniutė — sekr.,
J. Mikolainienė — iždinin.

P. S. Šisai laiškas yra pasiųstas visoms Didžiojo New Yorko lietuvių draugijoms bei kuopoms, kurių gavome pasitikėtinus antrašus. Gi toms draugijoms arba kuopoms, kurių neturime antrašų, laišką siunčiame per vietos lietuvių laikraščius ir prašome tų draugijų bei kuopų, kad šiame laikrašty telpantį draugijoms laišką skaitytų oficialiu pakvietimu ir išrinktų savo atstovus į laiške nurodytą konferenciją.

Vietos skaitytojų prašome šį laišką nunešti į artimiausią savo draugijos susirinkimą, už ką pelnysite dėkingumo.

Direktoriatas.

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Geriausi CIGARETAI

Nuvyk skausmą šalin!

Raišas petys, meėlungiškas traukymas muskulų, išnarytas sąnarys—visuomet yra draugais didelio Skausmo. Tačiau patrynus truputį

PAIN-EXPELLERIU

ant skaudamos vietos skausmas bus greitai pašalintas. Pain-Expelleris ir skausmas yra mirtini priešai. Nusipirkite jo bonką šiandien pas savo aptiekorių—kaina tik 35 ir 70c. Persitikrinkite, kad burų ant pakelio musų Inkvro vaisbaženklis. Neimkit pamėgzdžiojimų.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N. Y.

TRADE MARK

CUNARD

2,310 LIETUVIŲ

gali atvažiuoti į Ameriką pradedant ateinantį liepos mėnesį. Cunard patarnavimas yra greičiausias tavo giminėms atvažiuoti į Ameriką. Žmonės turėdami Cunard bilietus gali ant syk išvažiuoti, nes Cunard laivas plaukia iš Europos beveik kasdiena. Išvažiuojančius iš Lietuvos per Cunard Liniją lydi kompanijos Lietuvis atstovas, kuris palengvina visus išeivio vargus.

Už patarnavimą nėra ekstra kaštų

Del tolesnių informacijų kreipkitės prie laivų kompanijos agento savo miesto, arba prie arčiausio agento.

Cunard Line
25 Broadway,
New York.

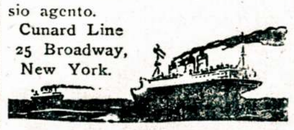

Švedijos Amerikos Linija

Į LIETUVĄ

Greitas pasažierinis kelias nu NEW YORKO iki LIEPOJAU per Gothenburgą, Švediją. Pasažiriai bus transferuoti ant jurių tiesi į Liepoją.

S. S. DROTTNINGHOLM
Kovo 10, Balandžio 14

S. S. STOCKHOLM
Kovo 31, Gegužės 5

Trečios klisos kainos:

Į HAMBURGĄ	$103.50
Į DANZIGĄ ir PILIAVĄ	$106.50
Į LIEPOJŲ ir MEMEL	$107.00

Su damokėjimu $5.00 karės taksų

Trečios kliases pasažieriai turi kambarius tiktai su 2—4 lovukėm

Nereikia Švedijos pasporto vizos.

Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

Į LIETUVĄ

WHITE STAR LINE

Iš New Yorko į Southamptoną:

Majestic ..... kovo 10, kovo 31
(Didžiausis laivas pasaulyje)
Olympic bal. 7, bal. 28, geguž. 19
Homeric bal. 14, geguž. 5, geguž. 26

Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE

Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Hamburgą:

*Mongolia ..... vasario 22
Minnekahda (3-čia kliasa) kovo 1
*Manchuria ..... kovo 15

*Naujos kajutos trečioj kliasoj.

Susisiekimas su Baltijos uostais.

RED STAR LINE

Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą:

Samland ..... vasario 17
Lapland ..... vasario 24
Kroonland ..... kovo 3
Zeeland ..... kovo 22

Iš New Yorko į Hamburgą ir Danzigą:

Gothland (3-čia kliasa) kovo 28

Geras maistas. Uždaryti kambariai. Prieinamos kainos jusų draugams, atkeliaujant į Ameriką. Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba

PASSENGER DEPARTMENT,
No. 1 Broadway, New York, N. Y

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriausių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate), Įsuturinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus.

Ofiso Adresas:

1836 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Bell Phone Oregon 3995 M

Dr. IGNOTAS STANKUS

1210 S. BROAD ST.,
PHILADELPHIA, PA.
LIETUVIS DAKTARAS IR CHIRURGAS.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

tą pleiskanų mirtinąjį priešą—ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir *Ruffles* pagelbės jums visuomet ją tokia užlaikyti. Švari galvos oda užlaiko plaukus puikiais—pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite bonką *Ruffles* savo aptiekoje šiandio už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į labaratorija.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA 9 Broadway, New York N.Y.

TIESI KELIONĖ Į LIETUVĄ PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Lietuviai važiuoja į Piliavą aplenkia Lenkų juostų karidorą.

Visa trečia kliasa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-nių lovų.

Latvia vasar. 28 Lituania kovo 14

Iš New Yorko, Bostono, ar Philadelphijos į Hamburgą $103.50—Piliava $106.50 — Klaipėda ir Libava $107.

Iš Bostono per Fall River Line; iš Philadelphijos gelžkeliu į New Yorką.

Delei laivakorčių kreipkitės prie savo agento

Jis Turi Sveikatą, Tvirtumą ir Gyvumą ačiu Nuga-Tone

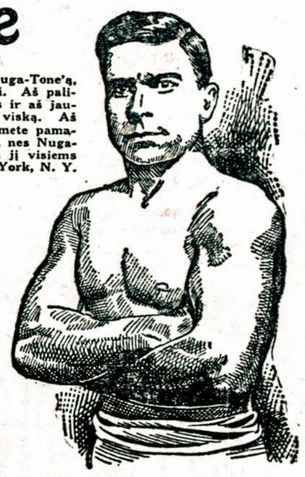

National Laboratory, Chicago.

"Šiuomi pranešu Tamstoms, kad išbaigę Nuga-Tone'ą, kurį man buvote prisiuntę, aš jaučiausi puikiai. Aš palikau diktas, mano svarumas padidėjo 25 svarais ir aš jaučiuosi toks tvirtas, kad aš galėčiau pakelti viską. Aš siunčiu Jums savo fotografiją, kad Jus galėtumete pamatyti ir įsitikinti patys. Tariu Jums didelį ačiu, nes Nuga-Tone suteikė man naują gyvastį ir aš patariu jį visiems savo draugams". Andreas Lyvas, New York, N. Y.

P-nas Lyvas tikrai yra puikus vyriškumo pavyzdys! Pasižiūrėkite į jo standžius raumenis ir tvirtą griežtą jo veido pavidalą! Tai šitą Nuga-Tone padaro tūkstančiams silpnų, nervuotų, sunykusių vyrų ir moterų. Letuvinikai dabar visur vartoja šitą garsų nervus, kraują ir sveikatą duodantį vaistą, Nuga-Tone'a stebuklingu sekmingumu. Tas lengvai išaiškinama, nes Nuga-Tone yra puikus maistas kraujui, kaulams ir nervams. Jis yra gausus Fosforu Nervams ir Geležia Kraujui. Jis daro tvirtus, patvarius nervus; gausų taudoną kraują ir pajiegius vyrus bei moteris.

Nuga-Tone paakstina, maitina ir stiprina visus gyvybinius organus. Jis įdeda gyvybę į kopenis, sustiprina vidurius taip, kad šie išeina tiksliai. Jis atgaivina inkstus, išvaro laukan nuodingas išmatas. Gazų, išpūtimo, negardaus kvapo ar apkloto liežuvio negali būti daugiau! Skausmai ir diegliai yra dinrę! Nuga-Tone suteikia stebūklingą norą valgyti, gerą virškinimą, įstvermingus nervus ir sveiką gaivinąą miegą. Nuga-Tone pagausina kraują, pagerina kraujo tekėjimą, įdeda sveikatos žėresį į veidus ir šibesį į akis! Jis padaro tvirtus standžius vyrus, sveikesnes ir gražesnes moteris. Nuga-Tone'e nėra jokių opiumo vaistų — jokių paprotį auklėjančių gyduolių. Jis yra sudėtas parankian pakelin. Jis yra cukrumi apvilktas, turi gardų skonį ir lengvas imti. Pabandyk. Patarsi imti jį visiems savo draugams, taip kaip p. Lyvas ir šimtai kitų graikų kad daro.

MUSU ABSOLIUTA GARANTIJA: Nuga-Tone'o kaina yra Vienas $1.00) Doleris bonkelei. Kiekvienoj bonkelėj yra Devynois dešimtis (90) Plokštelių, arba vienam pilnam mėnesiui gydytis. Galima nusipirkti šešios bonkelės, arba šešiems mėnesiams gydytis už Penkis ($5.00) dolerius. Vartok Nuga-Tone dvidešimtį (20) dienų; jei nebūsi patenkintas pasekmėmis, sugrąžink likusią pakelio dalį drauge su dėžute mums, o mes tuojaus sugrąžinsim pinigus. Čia Tamsta neprikiši nei cento. Mes rizikuojam. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų gerų aptiekininkų tomis pačiomis išlygomis ir ta pačia garantija.

Prisiųsk Mums Šitą Kuponą Siandien.

National Laboratory, L 606, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiamieji:—Indedu čia ....., už kuriuos malonėkit prisiųsti man..... bonkeles Nuga-Tone'o.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris, arba R. F. D.....

Miestas ..... Valstija .....

PINIGUS siunčiame Lietuvon pigiai greitai ir saugiai!

Partraukiame gimines iš Lietuvos

LAIVAKORTES parduodame ant visų linijų viską kelionei parupiname

LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International Travel Bureau)
136 East 42nd Street, New York, N. Y.

Išsirašykite 1923 Metams

TRIMITĄ

„TRIMITAS" yra nepartinis savaitinis laikraštis, Šaulių Sąjungos leidžiamas. Jame gvildenami visų tikrų Lietuvos piliečių bendrieji reikalai ir klausimai. Iš plačios savaitės įvykių apžvalgos „Trimite" skaitytojas, kitų laikraščių neskaitydamas, gali pakankamai apsipažinti su Lietuvos gyvenimo ir pasaulinės politikos svarbesniais įvykiais. „Trimitas" drąsiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, išnaudotojus ir nepriklausomybės priešus.

„TRIMITE" dedama šiaip gražių apysakėlių, istorinių įvykių ir įžymiųjų žmonių gyvenimo aprašymų, straipsnių, eilių, retų atsitikimų ir mokslinių išradimų paminėjimų, plačiai rašoma apie sportą ir tt.

„TRIMITAS" rašomas lengva ir mažamoksliams lengvai suprantama kalba. Ypač jaunuomenei „Trimitas" stengias buti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, Tėvynės gynime, visuomeniniam ir kulturiniam darbe.

„TRIMITAS" eina kas savaitė 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Lietuvoje — metams 7 lit. 50 centų: pusmečiui 4 litai; trims mėnesiams 2 lit. 25 cent., atskiras numeris 20 centų. Amerikoje: metams 1 dol. 50 cent., pusmečiui 80 cent. Atskiras numeris 5 cent.

Amerikos Lietuviai! Užsakykit „Trimitą" sau Amerikoje ir savo giminėms bei pažjstamiems Lietuvoje Amerikoje „Trimitą" galima užsisakyti: 1) per L. Šaulių Atstova. Adr. A. Žemaitis, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill. 2) per Pr. Norvydą, 38 Park Row (Room 816) New York City. 3) L. Šaulių Rėmėjų Burių Valdybose ten kur jos yra susidare.

„TRIMITO" Redakcijos ir Administracijos adresas Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

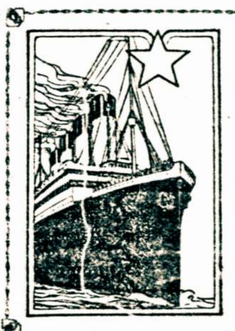

PINIGAI

Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai.

LAIVAKORTĖS

Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pašportus. Patinkame keleivius ant visų New Yorko stočių. Prirengiame viską, kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:

AMBRAZIEJUS & DANIELIUS,
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel Greenpoint 5975. (SLA. nariai).

SIŲSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

LIETUVOS TRISPALVĖ VĖLIAVA

Kiekviename name privalo buti Lietuvos Vėliava, o ypač laike Vasario 16, šiais metais, nes tą dieną sukanka jubilėjus 5 metų nuo atgavimo Lietuvai neprigulmybės. Reikalaukite Vėliavų:

„VIENYBĖS" BENDROVĖJE.
Lietuvos Vėliavų Turime Ketveriopų.

Vilnonę, 6 pėdų dydžio	$6.00
Gražaus audeklo, 6 pėdų dydžio	$3.75
Mažos su koteliais, 8 colių dydžio po	25c.
5 ir pusės colių dydžio su kotukais po	15c.

Taigi paskubėkite su užsakymais. Siųsdami užsakymus prisiųskite drauge ir pinigus, tas pagreitins gavimą vėliavos.

Perkupčiams duodame didelį nuošimtį ir apmokam persiuntimo lėšas. Pasinaudokite proga, o tą padarysite paskubėdami su užsakymais. Adresuokite:

„VIENYBĖ"
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.